

BOLYST

SLUTTRAPPORT BOLYST-NORD

Vest-Finnmark-regionråd
Hasvik, Kvalsund, Loppa, Måsøy og Nordkapp kommuner

Innledning

Vest-Finnmark regionråd søkte om å delta i kommunal- og moderniseringsdepartementets bolystprogram våren 2012. Departementet gav tilsagn på finansiering av 50 % av kostnadene i prosjektet, med en totalramme kr 7 625 000,-. Høsten 2012 gav også Finnmark fylkeskommune tilsagn på inntil 25 % av kostnadene i prosjektet.

Bakgrunn for prosjektet

Kystkommunene i Vest-Finnmark hadde en stor økning i arbeidsinnvandring fra Øst-Europa som arbeidet i fiskeindustrien. Samtidig fantes det lite formalisert kunnskap og erfaring rundt problemstillinger knyttet til denne innvandringen. Dette var bakgrunnen for at Vest-Finnmark Regionråd gjennomførte en forstudie høsten 2011 der man foretok en kartlegging i medlemskommunene.

Et generelt inntrykk fra forstudien var at både arbeidsgivere og kommunene opplevde ressursmessige utfordringer, både med hensyn til økonomi og de administrative ressursene de har tilgjengelig. Det var også en uklarhet om ansvarsfordelingen knyttet til arbeidsinnvandrere. Det forprosjektet viste var at både innvandrerne, arbeidsgiverne og kommunene opplevde at det er til dels store utfordringer når det kommer til de praktiske forholdene rundt arbeidsinnvandringen. Boliger, norskopplæring, språkbarrierer og uklarhet omkring ansvar og roller i møte med arbeidsinnvandrere er utfordringer som er med på å hindre permanent bosetting av arbeidsinnvandrerne og deres familier.

Hovedmål i prosjektet

I en 3-årig prosjektperiode ønsket man å styrke, utvikle og bygge opp tjenester som skal gjøre vertskommunen til det fortrukne arbeids- og bosted for både utenlandsk og norsk kompetanse.

Man skulle styrke regionens konkurransekraft gjennom å lage gode systemer som skulle ivareta både arbeidsgivers og arbeidstakernes behov i både rekrutterings og integreringsfasen.

Vest – Finnmark Regionråd ønsket et særskilt fokus på kystkommunenenes utfordringer knyttet opp mot arbeidsinnvandrere, med et uttalt mål: Hvordan få de arbeidsinnvandrerne som allerede jobber i kommunen til å bosette seg fast samt få familier etablert?

Delmål i prosjektet

Prosjektet ble delt inn i tre ulike faser,

KARTLEGGINGS- OG INFORMASJONSFASE

- Få oversikt over arbeidsgiveres og arbeidsinnvandrene ønsker/behov samt motivasjon for å delta i prosjektet
- Få oversikt over motivasjon, kompetanse og ønsker for bistand utenlandsk arbeidskraft som allerede er i kommunen

SYSTEMUTVIKLINGSFASE

- Utvikle konkrete tiltak for å legge til rette for bosetting av arbeidsinnvandrere, herunder arbeid også til partnere, samt norskopplæring og integrering

IVERKSETTINGSFASE

- Gjennomføring, testing og evaluering av tiltak

IMPLEMENTERING

- Tiltak og systemer som er utviklet og testet i prosjektet integreres i kommunenes ordinære drift

Aktiviteter

Prosjektledelse og møtevirksomhet:

- Organiseringen av selve prosjektet

Mottakskontor

- Skal være et bindeledd mellom arbeidsinnvandrere og det etablerte samfunnet, skal bistå både innvandrerne og arbeidsgivere

Velkomstpakke

- Informasjonshåndbok og tiltak som skal få innvandreren til å føle seg velkommen og ønsket innbygger og ressurs i vertskommunen

Norskkurs

- Tilpassede norskkurs som skal gjennomføres i samarbeid med arbeidsgivere og norskopplæringen i den enkelte kommune

Boligbistand

- Utvikle systemer for å bistå innvandrerne til å finne egnede boliger, både utleie, kjøpe eller bygge boliger

Inkludering og integrering i skole og barnehage

- Samarbeide med skole og barnehage for å inkludere både barn og foreldre

Informasjonsmøter

- Faste informasjonsmøter ute på den enkelte arbeidsplass

Inkludering i lag, foreninger og fritidstilbud

- I samarbeid med lag og foreninger skal man jobbe aktivt i å få arbeidsinnvandrerne med på sosiale aktiviteter

Kurspakker

- Skreddersy kurs etter behov, f.eks. selvangivelseskurs, trafikkregler, etablererkurs etc.

Kommunikasjon

- Finne gode og hensiktsmessige løsninger for å kommunisere med innvandrerne; oversettelse, internett, facebook etc.

Karriereveiledning

- Bistå innvandrerne å få godkjent fagkompetanse fra hjemlandet, informere og være bindeledd med aktuelle utdanningsinstitusjoner samt bistå med å finne jobb til partner

Utvikling av målgruppen i perioden

	Alle kommune	2012	2013	2014	2015	Endring	Endring %
Menn	Europa unntatt Tyrkia	286	352	375	412	126	44,06 %
	Andre	71	80	71	86	15	21,13 %
	Menn i alt	357	432	446	498	141	39,50 %
Kvinner	Europa unntatt Tyrkia	249	294	302	328	79	31,73 %
	Andre	105	115	126	137	32	30,48 %
	Kvinner i alt	354	409	428	465	111	31,36 %
	Menn og kvinner i alt	711	841	874	963	252	35,44 %
	Innbyggere totalt	7563	7574	7598	7578	15	0,20 %
	Andel innvandrere	9,40 %	11,10 %	11,50 %	12,71 %		

Oversikten viser antall arbeidsinnvandrere samlet i alle deltagerkommunene i prosjektet. Det er i hovedsak gode tider i fiske og fiskeriindustri som tiltrekker arbeidskraft fra Øst-Europa som gir seg utslag i denne oversikten.

Oversikten viser at andel av innvandrere i kommunene øker fra 9,4 % av befolkningen i 2012, til 12,7 % i 2015. Samtidig viser oversikten at folketallet har steget med bare 0,2 % de siste fire årene. Det er hovedsakelig arbeidsinnvandringen som opprettholder folketallet i deltagerkommunene, og oversikten viser også at andelen kvinner og menn holder seg ganske stabilt i perioden, selv om veksten i antall innvandrere er på over 35 %. Dette er viktig for å kunne bidra til en langsiktig bosetting av arbeidsinnvandrere i kommunene, i tillegg til tilgang på arbeid. Erfaringer fra prosjektet viser at det er flere arbeidsinnvandrere som tar med seg familiene til disse kommunene, og oppfølging av disse har vært et viktig satsningsområde for prosjektet.

Organisering og ledelse

Da det var hele fem deltagerkommuner i prosjektet valgte man å organisere prosjektet i fem ulike delprosjekt, der hver kommune stod for prosjektgjennomføring i sin kommune. Den daglige ledelsen av prosjektet ble utført av en prosjektleder, som bestod av daglig leder i Vest-Finnmark regionråd.

Styringsgruppen og andre møtearenaer

Styringsgruppen bestod av ordførerne i deltagerkommunene, men også de lokale prosjektlederne deltok i styringsgruppemøtene. Det har vært avholdt 13 møter i styringsgruppen i prosjektperioden. Kommunene valgte å ha ordførerne i styringsgruppen, for på den måten prøve å sikre forankring i kommunene, og at de lokale prosjektlederne hadde en intern ressurs de kunne spille på.

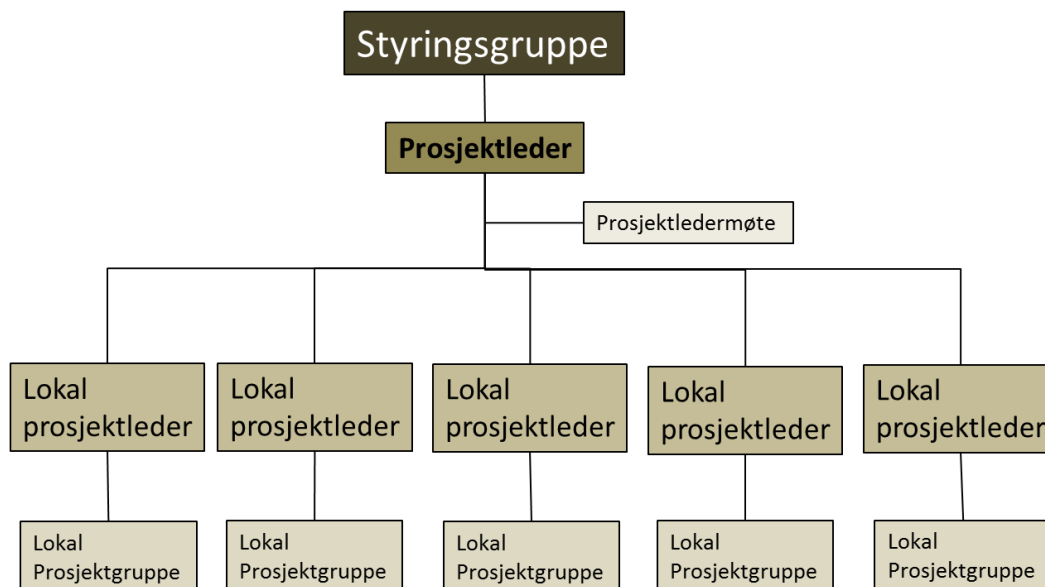
I løpet av prosjektet innførte man også en møtearena hvor bare de lokale prosjektlederne og prosjektlederen møttes. Disse møtene foregikk mer som arbeidsmøter, enn beslutningsmøter.

De fysiske møtene har stort sett vært avholdt i Hammerfest, da dette gav alle deltagerne den mest gunstige reiseveien.

Distriktsenteret har vært informert og deltatt på et begrenset antall møter med prosjektledelsen og styringsgruppen. De har også stilt seg til rådighet for å hente inn informasjon, og med sine nettverk.

Prosjektlederne

Alle deltakerkommuner har hatt egen prosjektleder, men har rekruttert disse på ulike måter. Noen kommuner har hatt en prosjektleder som ikke har hatt andre oppgaver i kommunal forvaltning. I andre kommuner har prosjektledelsen vært en del av arbeidsoppgavene til en person i kommunal forvaltning og ledelse. I tre av deltagerkommunene har det vært byttet prosjektleder i løpet av perioden, og i en kommune sluttet prosjektlederen like før prosjektet var avsluttet, og ble således ikke erstattet. På grunn av skifte av daglig leder i Vest-Finnmark regionråd, har man også skiftet prosjektleder i løpet av perioden. Disse utskiftingene av personer er hovedårsaken til at prosjektgjennomføringen har blitt forsinket, og at prosjektet avsluttes nesten ett år senere enn planlagt.

Lokale prosjektgrupper

De lokale prosjektgruppene ble utpekt eller valgt av deltagerkommunene. Disse gruppene har vært representert med ressurspersoner i lokalsamfunnene, representanter for næringsliv, kommunen, politikere, og andre relevante personer. Kommunene har ikke hatt lik representasjon i de lokale prosjektgruppene, og prosjektgruppene har fungert ulikt i de ulike kommunene. Felles for alle er at de lokale prosjektgruppene i liten grad er brukt som beslutningsorgan, men i større grad er brukt som en ressursgruppe for den lokale prosjektlederen.

De ulike fasene i prosjektet

Karlegging og informasjonsfase

Det er avholdt møter med næringsliv som har arbeidsinnvandrere i arbeid. Dette ble gjort for å orientere arbeidsgiverne om bolystprosjektet, og for å få de med som samarbeidspartnere. Én kommune søkte Skatt Nord om en oversikt over alle arbeidsinnvandrere som var folkeregisterført i kommune. På den måte skaffet prosjektlederen seg en god oversikt over målgruppen.

Det har også blitt avholdt møter med arbeidsinnvandrere i fellesmøter, der man har informert om prosjektet. I noen kommuner er disse møtene avholdt på deres arbeidsplass i samarbeid med arbeidsgiver, mens andre steder har man valgt å ha møter utenfor arbeidsplass på fritiden til arbeiderne. Erfaringer viser at man når målgruppen best med å avholde møter på arbeidsplass, og et godt samarbeid med arbeidsgiver er viktig.

Prosjektledere har hatt tett kontakt med enkeltindivider blant arbeidsinnvandrere- og andre tilflyttere, og blitt godt kjent med kompetanse og behov blant disse. I noen kommuner har man hatt systematiske undersøkelser for å kartlegge kompetanse, ønsker og språkkompetanse. Disse har blitt utført som questback på internett, eller skjema som er delt ut personlig til respondenten. Skjemaene har vært på engelsk og/eller morsmålet til målgruppen.

Det har ikke vært utredet særskilt oversikt over antatt fremtidige behov i noe større omfang, bortsett fra behov for språkopplæring. Dette var et behov som viste seg å være kritisk, og ble således tidlig prioritert i prosjektet.

Systemutviklingsfase

Kommunene har som følge av dialog med målgruppen, utviklet arrangementer og konkrete tiltak i prosjektet som er gjennomført og/eller påbegynt tidlig i prosjektet. I starten var arbeid med mottakskontor noe som ble prioritert mht. å beskrive og utvikle et delprosjekt.

I starten var de lokale prosjektgruppene aktive, og godt inne i arbeidet med å utvikle og prioritere prosjekter. Dette arbeidet tok noe tid, da flere kommuner ikke fikk på plass prosjektledelse før litt ut i prosjektperioden.

Systemutviklingsfasen har i realiteten pågått under hele prosjektperioden, da man stadig oppdaget nye behov og ønsker fra målgruppen og lokalsamfunnet. At språkopplæringen ble såpass omfattende er et eksempel på at man måtte gjøre omprioriteringer, og legge om måten man arbeidet på.

Iverksettelsesfase

Mottakskontor og velkomstpakke

Mål og delmål med prosjektet

- Mottakskontoret skal være et bindeledd mellom tilflyttere og det etablerte samfunnet.
- Gi bistand når arbeidsinnvandrere ankommer, slik som oppholds/arbeidstillatelse, d-nummer/personnummer, flyttemelding, skoleregistrering etc. Lokal prosjektansatt skal gjøre informasjonsmengden lett tilgjengelig og bistå innflyttere og arbeidsgiverne i rekrutteringsprosessen.

Målgruppe

- Nye arbeidsinnvandrere eller personer som vurderer å slå seg ned i kommunen.

Oppsummeringen i aktiviteten i prosjektet

Utgangspunktet for de ulike kommunene var ganske ulik, og kommunene har valgt å tilnærme seg dette prosjektet på forskjellig måte. Noen kommuner har bruk biblioteket som base, mens andre har brukt kommunenes servicetorg. Noen kommuner har igjennom dette prosjektet fått på plass et servicekontor som de ikke hadde, og som skal fungere som både mottakskontor og servicetorg for alle. I en kommune har man brukt et nyopprettet kompetansesenter (digitalt klasserom med ansatt veileder) som møte- og informasjonssted for både tilflyttere og en del lokale aktører.

I mange kommuner er det i prosjektet kjøpt inn utstyr til mottakskontoret, slik som enkelt møblement samt PC.

Det er også utarbeidet velkomsthefter i flere kommuner, i tillegg til at én kommune har laget en webside som brukes i forbindelse med mottaks- og integreringsarbeidet. Disse velkomstheftene har noe ulik utforming og vektlegging, men i prosessen har deltagerkommunene latt seg inspirere av hverandre, og benyttet ideer og tekst fra hverandre. En kommune har valgt å gjøre dette kun digitalt gjennom en egen hjemmeside www.viimasoy.no. Disse brosjyrene er oversatt til flere språk, ut i fra hva som er behovet i den enkelte kommune.

Man har også i større eller mindre grad hatt opplæring av ansatte som arbeider på mottakskontorene på info som er viktig å kunne gi, og i så fall hvor man kan lete opp info man ikke har tilgjengelig.

Overføringsverdi for andre? (hva kan andre lære av prosjektet)

Erfaringer i prosjektet viser at bruk av allerede etablerte og kjente arenaer og tjenester gir mest effekt. For det første kan man bygge på allerede etablert infrastruktur, og man kan ta i bruk ansatte som gjør andre tjenester for befolkningen. Biblioteket har fungert greit for de som har bruk dette som mottakskontor i kommunen. Rammene rundt biblioteket anføres som positiv for å ta i mot nye innbyggere.

Det er viktig at de som arbeider på et mottakskontor har god kjennskap til områder som er viktig for målgruppen. Kommunale tilbud er en ting, men også situasjon på boligmarkedet, tjenester som statlige nivå yter, myndighetskrav, samt hva som frivillig sektor kan tilby nyinnflyttere er viktig informasjon.

Mottakskontor bør være et fysisk sted, men innholdet som gis er nok det mest kritiske. I prosjektet har flere prosjektledere drevet utadrettet aktivitet på arenaer målgruppen befinner seg. Dette har man gode erfaringer med, da man møter mennesker som ikke aktivt oppsøker offentlige kontorer. Et samarbeid med arbeidsgivere ved å kunne bruke arbeidsplassen som møtearene har vist seg å være veldig effektivt.

Alle deltakerkommuner i prosjektet kommer til å videreføre og/eller ferdigstille en opptrapping av funksjonen mottakskontor. I noen kommer avventer man bygningsmessige endringer før tjenesten er 100 % operativ.

Norskurs – tilpasning til kultur og kulturforståelse

Mål og delmål med prosjektet

- Øke muntlige og skriftlige norskerdighetene spesielt blant arbeidsinnvandrere fra EØS- land gjennom et fleksibelt undervisningstilbud.
- Bidra til bedre kommunikasjon på både arbeidsplass og i hverdagen
- Skape et grunnlag for aktiv deltagelse og integrering

Målgrupper

- Voksne innbyggere med fremmedspråklig bakgrunn og behov for norskopplæring.

Oppsummeringen i aktiviteten i prosjektet

Gjennom kontakt med målgruppen, ble det tidlig avdekket at språk var en stor barriere for å kunne få gode resultater i bolystprosjektet, samt arbeidet med å integrere og få arbeidsinnvandrerne til å slå seg ned i kommunene. De fleste arbeidsinnvandrere er fra Øst-Europa, og har således ikke rett eller plikt til norskopplæring. De fleste kommunene hadde heller ikke noe tilbud på norskopplæring som målgruppen kunne bli en del av.

Alle kommuner hadde en fase der det ble kartlagt behov for språkopplæring, og på hvilke tidspunkter det passet best å ha opplæringen. I denne fasen var det også nødvendig og «selge inn» mulighetene norskkunnskaper kunne gi målgruppen på stedet og i Norge. Spesielt blant gutter som arbeidet i industrien var det flere som ikke så behovet og verdien av å lære norsk.

På noen steder var arbeidsgiverne viktig med å bidra i norskopplæringen, gjennom bl.a.:

- Arbeidsspråket på arbeidsplassen var norsk
- Oppfordring- og oppmuntring fra arbeidsgiver om å lære norsk
- Fleksibilitet i arbeidstid slik at arbeiderne kunne delta i norskopplæring.
- Noen arbeidsgivere gav ledende oppgaver til personer som lærte seg norsk.

En viktig metode for å få flest mulig til å ta norskopplæring, var å gjøre terskelen for deltagelse så lav som mulig. Derfor var det mange kommuner har tilbød en fleksibilitet i opplæringen. Det kunne være seg at tidspunktene for kursene ble endret fra uke til uke, avhengig av hvordan deltagerne måtte arbeide. I tillegg valgte de fleste kommunene å ha denne opplæringen helt gratis for deltagerne. Kursene ble i flere kommuner arrangert på flere steder i kommunene. To av deltagerkommunene er øykommuner, og det viste seg at det var svært vanskelig og bare arrangere norskopplæring i kommunesenteret. Arbeidsinnvandrere som bodde på øyene fikk da i realiteten ikke ett tilbud. Det ble derfor gjennomført norskopplæring for disse på bosted. Lærerne kommuniserte med deltagerne på SMS og Facebook, og dette viste seg å være effektive kanaler.

Det ble brukt en del tid og krefter på å rekruttere lærere som kunne drive norskopplæring for arbeidsinnvandrerne. En kommune hadde allerede et undervisningsopplegg for flyktninger som kunne utvides til å gjelde målgruppen i bolystprosjektet. For de andre kommunene måtte man rekruttere lærere fra skoleverket for å jobbe ekstra, eller det ble brukt andre kompetente personer i lokalsamfunnet.

Til språkopplæringen ble det innkjøpt læremateriell og hjelpemidler for hjelp i undervisningen. Undervisningen ble som regel gjennomført i kommunale bygg der dette var mulig. De kommunene

som har hatt kompetansesenter og digitale klasserom har også brukt disse i norskopplæringen, og opplæring generelt.

I noen kommuner arrangerte man et konsept man kalte språkcafé. Målet med dette var å skape en møteplass der fremmedspråklige kan bli kjent, samt trene på å prate norsk i en uformell setting. Målgruppen for dette tiltaket var tilflyttere med et minimum av norskferdigheter, og behov for å trene på å prate norsk. Språkcafé ble gjennomført ved at noen fra lokalbefolkningen fungerte som språkverter i en uformell setting, og at man snakket om hverdagslige ting på norsk. På den måte fikk de som snakket dårlig norsk språktrening, samt at man ble bedre kjent med lokalbefolkningen.

En kommune tilbudte gratis barnehage til foreldre som deltok på språkopplæring. Dette tilbudet ble satt pris på, og bidro til at flere kunne delta på norskopplæring.

Mellom 120 -150 personer har fått språkopplæring gjennom bolystprosjektet.

Overføringsverdi for andre? (hva kan andre lære av prosjektet)

I prosjektperioden oppdaget man fort at man ikke ville klare å nå målene i bolystprosjektet, dersom ikke flere av arbeidsinnvandrerne lærte seg norsk, og at de som kunne litt norsk ble bedre i norsk. Språk er det den viktigste enkeltfaktoren for om arbeidsinnvandrerne blir integrert og tatt godt i mot i lokalsamfunnene. Språk er også viktig for å kunne delta i mange av prosjektene og tiltakene som ble igangsatt i bolystprosjektet. Man vet også at av de som lærer norsk, er sannsynligheten for at de blir værende i lokalsamfunnet og i Norge mye større.

Bolystprosjektet endret derfor fokus, fra enkelttiltak til en mer systematisk norskopplæring. Dette ser man gode resultater av, og har vært en forutsetning for å oppnå andre mål i bolystprosjektet. Det har bidratt til at arbeidsinnvandrere har slått seg ned i kommunene, i tillegg til at flere kommuner har fått fylt opp ledige stillinger i f.eks. helsesektoren.

Det har ikke vært systematisk testing av kursdeltagerne som har deltatt i norskopplæringen. Det har ved flere anledninger vært diskutert, og man anbefaler at kommuner i fremtiden har en systematisk og objektiv måte å kartlegge progresjon hos kursdeltagerne.

Alle kommunene i prosjektet ønsker å fortsette med å tilby norskopplæring til arbeidsinnvandrere uten rett og plikt. Dette som følge av de positive erfaringene man har hatt med dette i bolystprosjektet.

Språkcafé har fungert veldig bra på de stedene som har hatt det. Det krever tett oppfølging fra en ansvarlig både for å rekruttere språkverter, samt å få deltagere til disse arrangementene.

Nytteverdien for deltagerne er stor, ikke bare gjennom språktrening, men også gjennom å bli bedre kjent med lokalbefolkningen.

Språkopplæring har også vært gjort på andre områder enn det som beskrives under dette prosjektet. Den ordinære og lovbestemte opplæring av barn i grunnskolen har pågått under hele prosjektperioden, og man har også hatt en satsning i barnehagen gjennom bolystprosjektet. Dette omtales nærmere under inkludering og integrering i skole og barnehage.

Boligbistand

Mål og delmål med prosjektet

- Utvikles systemer som kan bistå både arbeidsgiver og arbeidsinnvandrere med å finne egnede boliger
- Igangsette prosesser for å realisere flere boliger i kommunen

Målgrupper

Nye innbyggere i kommunen

Oppsummeringen i aktiviteten i prosjektet

I en kommune har man igangsatt et prosjekt der ansatte på servicekontoret bistår i ulike spørsmål i tilknytning til bolig. Prosjektet skal være et bindeledd mellom utleiery og leietakere, samt å bistå med praktiske spørsmål knyttet til boligutleie og bistå med nødvendig førstelinjeinformasjon til innvandrere som ønsker å bygge eller kjøpe egen bolig.

I 2014 ble det arrangert boligkonferanse i Måsøy kommune, der blant annet Hamarøymodellen ble diskutert. Styringsgruppen i prosjektet har også deltatt på Husbankens fagkonferanse i Bodø, der boligetablering i distriktene var hovedtema.

Det ble også gjennomført en studietur i samarbeid med flere kommuner til Hamarøy for å se på Hamarøymodellen for utvikling av boliger. Dette har i Hamarøy vært gjort som et samarbeidsprosjekt mellom kommune, Husbanken og privat næringsliv, og vært en stor suksess.

Flere kommuner har i starten en prosess med ny boligpolitisk plan for bl.a. bolig for innvandrere er ett av fokusområdene i planen. Dette er også et viktig redskap for kommunen, dersom man ønsker å bruke Hamarøymodellen for å bygge flere boliger kommunen.

En kommune har igangsatt et boligprosjekt etter modell fra Hamarøymodellen, og prosjektet ligger i dag ute på anbud.

Overføringsverdi for andre? (hva kan andre lære av prosjektet)

Alle kommuner har hatt utfordringer med at det er begrenset antall boliger tilgjengelig i lokalsamfunnene. Dette er med på å bremse folketallsveksten, og bidrar til at nyankomne ikke kan slå seg ned i kommunen med sine familier. Alle deltagerkommunene har derfor hatt fokus på dette området.

Det er kun én kommune som aktivt har drevet med en slags formidling, men kan kanskje skyldes størrelsen på kommunene. De fleste av deltagerkommunene er så små, at boligsituasjonen er veldig oversiktlig, og behovet for en slik tjeneste er begrenset. Man har sett en tendens at ved å bruke startlansordningen aktivt, så kjøper arbeidsinnvandrere ledige boliger, og setter dem i stand.

Én kommune har også valgt å selge en del kommunale boliger som behøver opprustning til bl.a. arbeidsinnvandrere. På den måte slipper disse inn i boligmarkedet, og kommunen får en boligmasse som er lettere å håndtere.

Alle kommuner har ønsket å bruke Hamarøymodellen for å få bygget flere nye boliger i kommunen. Ved å bygge boliger til f.eks. brukere med spesielle behov, kan man frigjøre en bolig som de allerede bor i. Hamarøymodellen krever en del planlegging fra kommunen

Inkludering og integrering i skole og barnehage

Mål og delmål med prosjektet

- Raskere integrering av både småbarn og deres foresatte
- Bevisst bruk av barnehagen som arena for tidlig språklæring og -stimulering

Målgrupper

- Fremmedspråklige barn i barnehagealder som er født i utlandet og som nylig har flyttet til kommunen samt deres foresatte

Oppsummeringen i aktiviteten i prosjektet

Noen kommuner drev målrettet språkstimulering i barnehagen for barn av arbeidsinnvandrere. Her ble det avsatt ressurser for å kunne gi en særskilt opplæring, i tillegg til at læremidler som ipad ble tatt i bruk. Dette ble prøvd ut for å lette sosialiseringen i barnehagen, samt å gjøre overgangen fra barnehage til skole lettere.

Noen kommuner har også tilbudt gratis barnehageplass for ett år til barn av arbeidsinnvandrere. Dette har vært et tiltak for å stimulere barnefamilier til å etablere seg i kommunen, samt å sørge for at barn av målgruppens familier blir raskt integrert i lokalsamfunnet.

Overføringsverdi for andre? (hva kan andre lære av prosjektet)

Barn er en viktig del av integreringsarbeidet, og i så måte kan et tidlig fokus på språk allerede i barnehagen være avgjørende for om barnet faller bakpå både faglig og sosialt når det begynner på skolen. Tiltaket med å sette ekstra ressurser på barna med størst behov har vært en suksess og kan benyttes som modell i andre barnehager der man ikke har ressurser til dette i den daglige driften. Evalueringer av språkstimulering i barnehagen viser at dette har hatt stor effekt på de barna som har deltatt. Ordningen anbefales som et konkret integreringstiltak. Det anbefales å oppsøke barnehagen sammen med både barnet og dets foresatte i god tid før barnet skal begynne for å avklare praktiske spørsmål.

De som har tilbudt gratis barnehageplass til barn av arbeidsinnvandrere ønsker å videreføre dette som et permanent tilbud. Dette fungerer godt som et integreringstiltak, og dette er med på å øke språkkunnskapene hos barna og foreldrene, i tillegg til å bygge ned forutinntatt skepsis til norske myndigheter mht. oppfølging av barn.

Informasjonsmøter på arbeidsplasser og kartlegging av kompetanse

Mål og delmål med prosjektet

- Kartlegge kompetanse som kan nyttiggjøres i lokalsamfunnet.
- Informere om kommunale tilbud samt arbeidstakernes rettigheter og plikter
- Knytte kontakt til innvandrerne

Målgrupper

- Tilflyttere og arbeidsinnvandrere i kommunen, som kan sitte på annen kompetanse enn den de jobber med til daglig.
- Utenlandske arbeidstakere

Oppsummeringen i aktiviteten i prosjektet

Kommunene har i ulik utstrekning hatt en oppsøkende virksomhet i samarbeid med arbeidsgiverne på selve arbeidsplassen, og på oppfølgingsmøter. Dette har gitt prosjektet og kommunen en god oversikt over arbeidsinnvandrerne i kommune, og man har klart å komme i direkte kontakt med mange i målgruppen.

Det har i tillegg blitt gjort en kartlegging av tilflytterens utdanning, arbeidserfaring og fritidsinteresser ved hjelp av et spørreskjema på arbeidsinnvandrernes eget språk i en kommune. Tiltaket hadde stor betydning for prosjektets gjennomføring. Gjennom uformelle møter ble det bygget positive relasjoner mellom prosjektleder og målgruppen, noe som igjen var avgjørende for prosjektets positive oppslutning. Det har også vært et samarbeid med NAV i en kommune, i forbindelse med permitteringer i fiskeindustrien.

På møtene og arenaene som ble skapt, ble det gitt informasjon fra kommunen om hvilke tilbud som finnes i lokalsamfunnet. I tillegg kom målgruppen med tilbakemeldinger på sine behov.

Overføringsverdi for andre? (hva kan andre lære av prosjektet)

Resultatene fra spørreundersøkelsen som ble gjennomført ble også brukt som grunnlag for utforming av aktivitetstilbudet i regi av prosjektet. Siden responsen på denne undersøkelsen har vært god har man kunne igangsette tiltak og prosjekt som er etterspurt av målgruppen.

Fremgangsmåten med å ha jevnlig møter med målgruppen anbefales og har gitt konkrete og positive resultater. Dette har blant annet vist seg ved at tilflytterne etter hvert har blitt mer delaktig i ulike arrangementer og aktiviteter, og har økt målgruppens engasjement.

Kommunene ønsker å fortsette denne aktiviteten, men frykter at dette fort kan bli «glemt» når man ikke har dedikerte ressurser i form av en person som følger dette opp. Å gjøre dette på en god måte krever at en person bruker tid på dette, og det kan fort drukne i en kommunal hverdag.

Inkludering i lag og foreninger og felles arrangementer

Mål og delmål med prosjektet

- Skape møtearenaer for alle uansett alder, språkferdigheter og bakgrunn.
- Skape arrangementer som inviterer til dialog og utveking av tradisjoner mellom nye og gamle innbyggere, og viser frem mangfoldet i kommunen.
- Aktivisere og integrere arbeidsinnvandrerne.
- Vise frem de ulike kulturene og nasjonene i kommunen samt presentere lokale artister, heriblant kulturskolen
- Invitere til aktiv deltagelse gjennom matlaging og kulturelle innslag

Målgrupper

- Alle innbyggere i kommunen i alle aldre, med særlig fokus på nyinnflyttere og arbeidsinnvandrere.

Oppsummeringen i aktiviteten i prosjektet

I alle kommuner har man over flere år hatt ett større arrangement på høsten, der mat, kultur og internasjonalt engasjement stod i fokus. I noen kommuner er det FN-dager den 24.oktober som ble brukt til dette, mens andre kommuner gjorde dette sammen med TV-aksjonen. Det har vært ulik organisering av dette arrangementet, men felles er at alle kulturer i lokalsamfunnet ble utfordret til å komme med bidrag, og være med på å arrangere dette. I forberedelsen av disse arrangementene har mange personer med ulik bakgrunn måttet arbeide sammen, og det i seg selv har vært viktig i gjennomføring at tiltaket.

En kommune arrangerte gratis folkebad der arbeidsinnvandrere ble spesielt oppfordret til å komme, men som også har vært åpen for alle i lokalsamfunnet. Prosjektlederen har også brukt denne arenaen for å holde jevnlig kontakt med målgruppe, da tilbudet har vært godt besøkt av målgruppen av begge kjønn og alle aldre. Denne kommune har også bidratt til å etablere et treningssenter som kan benyttes av alle. Dette var etterspurt av arbeidsinnvandrerne, men også av lokalbefolkningen. Dette har vært et fellesprosjekt der alle har arbeidet sammen med å få dette etablert, og har jobbet masse dugnad.

En kommune har valgt å støtte lokale foreninger og deres arrangement i bygdene, for å bidra til en møteplass mellom lokalbefolkningen og de nye arbeidsinnvandrerne.

Overføringsverdi for andre? (hva kan andre lære av prosjektet)

Oppmøte på disse arrangementene har vært svært godt av personer fra alle nasjonaliteter og alle aldersgrupper.

Ingen kommuner har klart å få de tradisjonelle frivillige organisasjoner slik som idrettslag og musikkforeninger til å ta et større eierskap til arbeidet med å integrere og ta imot arbeidsinnvandrere. Nå skal det sies at spesielt barn av arbeidsinnvandrerne har vært aktiv i tilbudene som bl.a. idrettsforeningene gir. Det har vært diskutert flere muligheter for at disse foreningene kunne ha hatt en større rolle i prosjektet, men en del av årsaken kan nok forklares i at foreningene selv ikke har vist noe større engasjement.

Erfaringene med å bruke TV aksjonen som en anledning for å gjøre noe felles mellom lokalbefolkningen og arbeidsinnvandrerne er utelukkende positiv. Dette samler alle om et felles mål, og involverer begge kjønn og alle aldersgrupper. I tillegg har flere av de lokale arrangementskomiteene for TV-aksjonen tatt eierskap for å sikre videreføring av dette tiltaket.

Kurspakker

Mål og delmål med prosjektet

Gi målgruppen anledning til kompetanseheving innenfor områder som bidrar til integrering, arbeidsmuligheter

Målgrupper

Alle arbeidsinnvandrere i kommunen

Oppsummeringen i aktiviteten i prosjektet

Parallelt med bolystprosjektet, har tre av kommunene opprettet et lokalt kompetansesenter. Et slikt kompetansesenter består av fysisk infrastruktur slik som digitalt klasserom og utstyr som behøves for

undervisning. For to av kommunene var det også betydelige private økonomiske bidrag med å finansiere infrastruktur. De kommunene som har kompetansesentre har også hatt fokus på innhold, og kurstilbud. Noen kommuner har ansatt en ressurs for å sørge for et relevant tilbud på kompetansesentret, der noen av tilbudene retter seg mot kompetanseheving for å kunne arbeide i helse- og sosialsektoren i kommunen.

I én kommune hadde man et HMS kurs i fiskeindustrien, der man stilte med tolk. På den måten bidro man til bedre forståelse for HMS regler, og forebygging av arbeidsulykker. Kurset bidro også til å gi innsikt i en bredere kulturforståelse for hva som foregår og vektlegges på en arbeidsplass i Norge.

I prosjektet avdekket en deltagerkommune at flere av arbeidsinnvandrerne manglet elementære kunnskaper om forretningsdrift i Norge. Man innleder derfor et samarbeid med den lokale næringshagen, og utviklet et lokalt etablererkurs rettet mot arbeidsinnvandrere. Kurset foregikk på norsk, men med tilpasninger slik at man kunne ha nytte av kurset selv om man ikke hadde veldig gode norskkunnskaper. Intensjonen med kurset var å gi personer med utenlandsk bakgrunn en enkel og kortfattet innføring i hvordan man etablerer og driver egen forretningsvirksomhet i Norge, og hvilke lover og regler som gjelder.

Overføringsverdi for andre? (hva kan andre lære av prosjektet)

Etablererkurset for arbeidsinnvandrere er besluttet videreført, og man vil i neste runde invitere deltagere fra flere kommuner. Mange av arbeidsinnvandrerne er svært ressurssterke, og dersom man kan hjelpe dem på vei med å starte egen virksomhet, vil dette bidra til både flere arbeidsplasser, og at personene slår seg ned i kommunen.

Alle kommuner som har kompetansesenter skal videreføre dette, og vil videreutvikle innhold i disse. Det er utfordringer med å sørge for et relevant og oppdatert kursprogram i kommunene, og mye av arbeidet er å rekruttere tilstrekkelig antall deltagere til disse. Det vil derfor kreve en aktiv kurskoordinator i de ulike kommunene, og det vil kreve ressurser. Erfaringer viser at kompetansesentrene kan være viktig for å bidra til at arbeidsinnvandrere får riktig kompetanse for bl.a. å kunne jobbe i helse- og sosialsektoren.

Kommunikasjon og informasjon

Mål og delmål med prosjektet

- Bidra til at nye arbeidsinnvandrere er kjent med prosjektet
- Bidra til at lokalbefolkningen og ansatte i kommunen er kjent med prosjektet
- Bidra til bedrifter som sysselsetter arbeidsinnvandrere er kjent med prosjektet
- Fortløpende dele informasjon med de andre deltagerkommunene

Målgrupper

- Arbeidsinnvandrere
- Arbeidsgivere
- Ansatte i kommunen
- Alle deltagerkommunene i bolystprosjektet

Oppsummeringen i aktiviteten i prosjektet

Det er gjort flere tiltak for å gjøre prosjektet kjent blant arbeidsinnvandrerne og bedriftslederne i deltagerkommunene. Møter på arbeidsplassen og aktiv oppsøking av målgruppen har vært viktig for å nå ut med prosjektet. I tillegg ble det utarbeidet velkomstheter, samt at én kommune hadde en bredere satsning på internett.

Én kommune brukte menighetsbladet aktivt for å kommunisere med befolkningen og arbeidsinnvandrere spesielt. Her gis informasjon om prosjektet, samt over fremtidige arrangementer. Noen kommuner sender inn bilder og tekst fra arrangementer til lokalavisen, og får dette på trykk, og informerer dermed lokalbefolkningen om hva som foregår.

Det ble i løpet av prosjektperioden avdekket et stort informasjonsbehov om prosjektet til lokalbefolkningen, og relevante ansatte i kommunen. Det var mange som ikke viste om prosjektet, og de som viste om prosjektet forstod ikke formålet og målsetningen i prosjektet. Mange trodde at målgruppen i prosjektet var lokalsamfunnene generelt, og at prosjektet i hovedsaks skulle skape bolyst for lokalbefolkningen. Dette var også en oppfatning blant flere sentrale personer i kommunen. Man besluttet derfor å utarbeide et infohefte, som samlet skulle vise prosjekt fra alle kommuner. Dette for å bidra til større forståelse for prosjektets formål ovenfor hele befolkningen. Hftet ble bredt distribuert i lokalsamfunnene både fysisk og elektronisk.

Det ble også ut i prosjektperioden avdekket av internflyten av informasjon og dokumenter i prosjektet ikke var optimal. Hensikten med et fellesprosjekt er at alle kommuner skulle lære av hverandre, og dra nytta av arbeid som ble gjort av andre. Man besluttet derfor å opprette en fellestjeneste i nettskyen der alle dokumenter for alle kommuner lå åpen for alle. På den måten ble dokumentflyten lettere, og man kunne lett få innsyn i hva de andre kommunene gjorde, samt hente ferdig opplegg for gjennomføring i sine egen kommuner.

Én kommune utarbeidet en informasjonsfilm om kommunen, i samarbeid med utviklingsavdelingen. Denne filmen skal presentere kommunen, og de mulighetene som er der, og skal være på flere språk. Denne filmen skal hovedsakelig rettes mot målgruppen før de kommer til kommunen, og de som er kommet skal kunne dele den i sine nettverk.

Overføringsverdi for andre? (hva kan andre lære av prosjektet)

Selv om målgruppen for prosjektet er nyinnflyttere og arbeidsinnvandrere, så bør ikke god informasjon til lokalbefolkningen undervurderes. Et sentralt element i prosjektet er at lokalbefolkningen og målgruppen arbeider og gjør ting sammen. Det er derfor viktig å mobilisere lokalsamfunnet i prosjektet, og informasjon er et viktig element. I var det få i kommunene som viste prosjektets formål, og det gjorde arbeidet for prosjektlederen vanskeligere. Å bruke tid og ressurser på å informere om prosjektet til lokalbefolkningen for øvrig burde vært prioritert på et tidligere stadium i prosjektet.

Det finnes mange måter å drive informasjon og kommunikasjon om prosjektet, og hva som gir effekt avhenger om hvem som målgruppen. En erfaring prosjektet har gjort er at personlig kontakt med målgruppen gir de beste resultater. Skriftlig informasjon enten i papir eller på web er bra til sitt bruk, men dersom man skal få et engasjement, og bidra til at integrering av nyankomne, er personlig oppfølging det mest effektive. Dette krever også mest ressurser, og er også veldig personavhengig.

Noen kommuniserer bedre med målgruppen enn andre, og det gjorde også utslag på gjennomføringen av prosjektet.

Ulike arrangementer

Mål og delmål med prosjektet

- Skape felles møtearene for målgruppen og lokalbefolkningen
- Skape felleskap og identitet for lokalsamfunnet

Målgrupper

- Alle

Oppsummeringen i aktiviteten i prosjektet

Én kommune har hatt en egen «bolysthelg» der målgruppen er invitert til å få info om kommunen, i tillegg til ulike arrangementer i løpet av helgen. I dette opplegget spilte lag og foreninger en viktig rolle, og det lokale turlaget hadde en særskilt rolle. En annen kommune organiserte aktiviteter gjennom en frivillig internasjonal klubb, der man hadde felles turer og felles arrangementer med lokalbefolkningen og målgruppen.

Én kommune har et arrangement de kaller «borgarting». Her inviteres målgruppen på en busstur for å bli kjent med kommunen de har kommet til, med et sosialt arrangement i etterkant. På dette arrangementet blir de «offisielt» tatt opp i lokalsamfunnet ved å bli utnevnt til beboer på øya av ordføreren i kommunen.

I én kommune hadde man egne katolske gudstjenester, da dette var ønsket av målgruppen. I etterkant av gudstjenesten ble det avholdt et sosialt arrangement, og mange i målgruppen satte svært stor pris på nettopp dette initiativet. Selv om dette tiltaket kan virke bagatellmessig, var dette ett av initiativene målgruppen har satt mest pris på.

Overføringsverdi for andre? (hva kan andre lære av prosjektet)

Erfaringer fra prosjektet viser at felles aktiviteter er svært effektivt for å skape samhold og trivsel. Det er i denne sammenheng snakk om to forskjellige typer arrangement. En type er arrangement bare for arbeidsinnvandrere, som har til hensikt å aktivisere disse for å bli bedre kjent med kommunen. På den måte ønsker man at de så tidlig som mulig skal få en tilhørighet til den nye plassen de har kommet til. En annen type arrangement er der de som er for både målgruppen og lokalsamfunnet. Disse arrangementene har til hensikt å gjøre deltagerne bedre kjent med hverandre, og involvere arbeidsinnvandrerne i sitt lokalmiljø.

Felles arrangementer bør være en del av et bolystprosjekt, og alle deltagerkommunene i prosjektet mener disse har vært viktig i gjennomføringen av bolystprogrammet.

Andre prosjekter

Det har også blitt gjennomført en rekke andre prosjekter hos deltagerkommunene i løpet av prosjektperioden. Flere kommuner rapporterer om at de har bistått arbeidsinnvandrere med praktiske ting når de har kommet til kommunene. Dette har vært viktig for å få de nyankomne raskere på plass, og bidra til at de føler seg velkommen.

Én kommune hadde også et prosjekt rette mot kvinner, kalt «kjerringløftet». Målet med dette prosjektet var å skape lavterskelaktiviteter for den kvinnelige delen av befolkningen. Prosjektet ble

ikke fullt ut gjennomført, men kvinner som egen målgruppe i prosjektet kan vise seg å være viktig. Kvinnene er ofte de som bestemmer hvor familien slår seg ned, og at kvinnene har jobb, og finner seg til rette, er vesentlig for å sørge for at flest mulig av målgruppen flytter til kommunen.

Erfaringsutveksling og avslutning av prosjektet

Bolystkonferansen

I løpet av prosjektet gjennomførte deltagerkommunene mange ulike tiltak med ulik erfaring, men også med like problemstillinger. Det ble derfor ytret ønske om å sørge for at flest mulig av erfaringer i prosjektet ble delt, og forankret i deltagerkommunene. Man besluttet da å arrangere en oppsummerings- og erfaringsutvekslingskonferanse i bolystprosjektet med deltagere fra alle deltagerkommunene

Mål og delmål med prosjektet

- Presentere de viktigste tiltakene i prosjektet
- Dele erfaringer i gjennomføringen av de ulike prosjektene
- Få kunnskap og erfaringer fra andre kommuner og regioner
- Fokus på hvordan gode tiltak videreføres i den ordinære kommunale drift.

Målgrupper

- Styringsgruppen og prosjektlederne
- Lokale prosjektgrupper
- Ressurspersoner i lokalsamfunnet
- Rådmenn i deltagerkommunene
- Ledelse Vest-Finnmark regionråd

Oppsummeringen i aktiviteten i prosjektet

Nordkapp Næringshage ble leid inn for å være prosjektleder for gjennomføring av konferansen som samlet 45 deltagere i Honningsvåg 10.-11.november. Programmet for konferansen var som følger:

Program

Tirsdag 10. November

Når?	Hva?	Hvor?
11.45	Registrering	Scandic Bryggen
12.15	Lunsj	
13.15	Velkommen Styringsgruppens leder Eva Husby, ordfører Hasvik	Perleporten Kulturhus
13.25	Hva har vi lært og hvordan formidler vi våre erfaringer? Raymond Robertsen, Daglig leder Vest-Finnmark regionråd	
13.45	Bolyst fra A til Å. Velkomsthette, Kristina Hansen Nordkapp kommune Språkkafé og språkopplæring i barnehage, Håkon Hals, Måsøy kommune Frivillighet i integreringsarbeid, Terje Haugen, Loppa kommune Språkopplæring, Turid Pedersen, Kvalsund kommune Aktiv inkludering og integrering, Christian Waechtler, Hasvik kommune	
15.00	Pause	
15.30	Kulturinnslag	
15.35	Etablererkurs for innvandrere – et vellykket tiltak? Ina Helene Olsen, Nordkappregionen Næringshage	
15.50	I samme båt – integrering og inkludering på Sørvær	

Sluttrapport Bolyst-Nord, Vest-Finnmark regionråd
Hasvik, Kvalsund, Loppa, Måsøy og Nordkapp kommuner

	Thomas Gucas og Ragnar Pettersen	
16.10	Hvilke erfaringer har man gjort i andre regioner og hvordan kan man på en best mulig måte ta imot nyinnflyttede i små kommuner?	
	John Kåre Olsen, Distriktssenteret	
16.30	Pause	
16.45	Hvilke erfaringer har Gamvik kommune?	
	Stein Arild Olaussen, Leder Nordkyn Utvikling	
17.05	Hva har man gjort på Hammarøya?	
	Bernt I. Langås	
17.25	Slutt, dag 1	
19.00	Middag	Scandic Bryggen

Onsdag 11. November

Når?	Hva?	Hvor?
09.00	Kulturinnslag	Perleporten Kulturhus
09.05	Språkopplæring, hvorfor er det viktig, og hvordan kan man organisere dette videre?	
	Helga Arnesen, Vox	
09.45	Pause	
10.00	Hvordan kan kommunene enkeltvis og i samarbeid følge opp bolystprosjektet?	
	Diskusjon	
11.00	Oppsummering	
11.10	Lunsj (mulig å ta denne med på reisen)	

Prosjektlederne fungerte som styringsgruppe for konferansen, men det ble arrangert et arbeidsmøte i styringsgruppen, som i realiteten var oppstartsmøte for gjennomføringen av konferansen.

Alle rådmenn og ordførere i deltagerkommunene i bolystprosjektet var tilstede på konferansen.

I løpet av konferansen hadde man også eget arbeid, med fokus på følgende temaer:

- Hvordan kan fremtidens språkopplæring organiseres?
- Hvordan kan man i fremtiden ta i bruk frivilligheten i integreringsarbeidet?
- Hvordan kan arbeidsgiver bidra for å legge til rette for integreringsarbeid?
- Hvordan kan kommunen spille på lag med næringslivet i integreringsarbeidet?
- Hvilke tiltak bør gjennomføres også i tiden etter Bolystprosjektet?

Overføringsverdi for andre? (hva kan andre lære av prosjektet)

I prosjekt er det fare for at gode- og positive tiltak ikke videreføres etter prosjektperioden. Manglende forankring, presset økonomi og manglende kunnskap om nytten i prosjektet er noen grunner til manglende oppfølging.

Erfaringskonferansen bidro til å forankre viktige prosjekt i kommunenes ledelse. I tillegg fikk lokale ressurspersoner for første gang direkte innblikk i hva de andre kommunene hadde gjort, og det bidro til inspirasjon.

Det var i utgangspunktet ikke planlagt et slikt oppsummeringsmøte i prosjektet, men erfaringene med dette arrangementet er utelukkende positive. Det eneste ankepunktet er at man kanskje burde hatt et slikt arrangement halvveis i prosjektet, og da kanskje bare rettet mot de lokale

prosjektgruppene. Da ville man få en bedre erfaringsutveksling tidligere i prosjektperioden, og man kunne bidratt til å skape nettverk på tvers av kommunene.

Se vedlegg for innspill og konklusjoner fra selve gruppearbeidet.

Viktige erfaringer og lærdommer i prosjektet

- Forankring av prosjektet har vært en utfordring. Et prosjekt med så mange kommuner, spredt over et såpass stort område har vært krevende. I tillegg hadde prosjektet ulik forankring i kommunal ledelse i deltagerkommunene. Dette er noe man også erfarer på andre arbeidsområder Vest-Finnmark regionråd er med på. Det er viktig at kommunens toppledelse tar eierskap til prosjekter, for på den måten gi tiltak og prosjekt legitimitet i organisasjonen for øvrig.
- Ikke alle kommunene har avsatt nok ressurser til oppfølging av prosjektet, og det er en av årsakene til forsinkelsene. Flere kommuner undervurderte omfanget av prosjektet, og løste prosjektlederressursen med å legge det inn i stillinger til ledere med liten restkapasitet. Dette medførte at man ikke klarte å få nok fart i prosjektet i starten, og noen prosjektledere har hatt det svært krevende underveis. De kommunene som har hatt en prosjektleder som har hatt god kapasitet, har nok klart å gjennomføre flere tiltak, og har nok fått mer ut at prosjektet som helhet.
- Ikke alle kommuner har god prosjektkompetanse, og det påvirker hvordan man arbeider i prosjektene. Noen av deltagerkommunene har tidligere vært omstillingskommuner, og hadde god intern kompetanse på prosjektledelse. De kommunene som ikke har hatt dette, har hatt en del merarbeid, som følge av manglende rutiner, og kunnskap om organisering og arbeidsmetoder.
- Det har vært utskiftninger i både lokal og sentral prosjektledelse. Dette har bidratt til forsinkelser, man kanskje også dobbeltarbeid. Man kan aldri forsikre seg mot at personer skifter jobb, men mest mulig kontinuitet i arbeidet bør bestrebes i et såpass omfattende prosjekt som går over flere år.
- Omprioritering til språkopplæring var helt nødvendig for å kunne ha håp om å nå viktige mål i prosjektet. At dette var såpass nedprioritert i prosjektbeskrivelsen, må i ettertid fremstå som en betydelig feilberegning. Man har trolig antatt at kommunene hadde språkopplæringssystemer på plass, og har kanskje antatt at språkkunnskapene hos målgruppen har vært bedre enn de faktisk var.

Råd for fremtiden

- Arbeidsinnvandrerne i lokalsamfunnene er, og blir en viktigere ressurs for små lokalsamfunn. En fortsatt satsning på denne gruppen kan bidra til fortsatt vekst i småsamfunn i Finnmark.
- Språk er en helt vesentlig faktor for å kunne bidra til felleskap, bolyst, og at arbeidsinnvandrere kan være en god ressurs for lokalsamfunnet. Fortsatt tilbud om norskopplæring for arbeidsinnvandrere uten rett vil gi positive ringvirkninger for kommunene.
- Antall deltagerkommuner var veldig høy med hele 5 kommuner spredt over et stort geografisk område. Man bør vurdere om færre kommuner bør delta samtidig i såpass store prosjekt for dermed bruke mindre ressurser på koordinering og oppfølging.

- Det må stilles krav, eller gis tilbud om prosjektlederopplæring for de som skal delta i slike omfattende prosjekt. De kommunene som manglet prosjektlederkompetanse arbeidet mye tyngre enn de som hadde det. Slik kompetanse vil også bidra til at man får mer ut av ressursene, og man bør derfor vurdere å gi den kompetansen i starten av prosjektet.
- Forankring av prosjekt må gjøres før man søker om prosjektfinansiering, ikke i etterkant.
- Dersom kommunene viderefører de gode prosjektene de har gjennomført hittil, vil man på mellomlang sikt se at veksten lokalsamfunnene har opplevd kan videreføres og opprettholdes.

Økonomi

Formål	Budsjett TOTALT 2013-2015		Regnskap Totalt	
Mottakskontor og velkomstperm	kr	1 900 000	kr	1 196 370
Norskkurs – tilpasning til kultur og kulturforståelse	kr	175 000	kr	1 398 909
Konkrete tiltak	kr	2 250 000	kr	1 151 920
Styringsgruppe	kr	150 000	kr	110 698
Overordnet prosjektledelse	kr	600 000	kr	582 329
Lokale prosjektgrupper	kr	300 000	kr	321 049
Lokal prosjektledelse	kr	2 250 000	kr	1 862 387
SUM	kr	7 625 000	kr	6 623 663

Prosjektet totalt har et mindreforbruk på kr 1 001 334,- (13 %) i prosjektperioden. De store avvikene er under «Mottakskontor og velkomstperm», «Norskkurs – tilpasning til kultur og kulturforståelse» og «konkrete tiltak.»

Arbeidet med mottakskontor ble løst veldig forskjellig i de ulike kommunene, og noen kommuner gjennomførte prosjektet uten særlig kostnader utenom prosjektleders tid. Andre kommuner gjorde mer grunnleggende endring i utforming av tjenesten, og brukte mer ressurser. Totalt sett ble det forbrukt mindre enn budsjettet i prosjektet.

Det ble besluttet tidlig i prosjektet at man måtte satse på norskkurs – tilpasning til kultur og kulturforståelse, for å kunne få effekt av de andre tiltakene man planla i prosjektet. Dette er nærmere redegjort for under beskrivelsen av prosjektet i denne rapport. Dette var et tilbud som ble dyrere enn først beregnet, da kommunene i prosjektet ikke hadde et tilbud på plass i kommunene før oppstarten av bolystprogrammet. Det har også medført at man ikke har fått de synergiene fra allerede etablerte tilbud som man først antok.

Under «konkrete tiltak» har kommunene gjort mange forskjellige tiltak, også andre enn beskrevet i prosjektbeskrivelsen. En tendens i mye av det som er gjennomført, er at prosjektlederne har vært mye involvert, og det har bidratt til at behov for å kjøpe inn kapasitet og kompetanse har vært mindre enn planlagt. En del av forklaringen på dette underforbruket skyldes nettopp dette. Treg oppstart av prosjektet er også en forklaring på mindreforbruket på dette området.

Vedlegg:

Oppsummeringer gruppearbeid Bolystkonferansen

Hvordan kan fremtidens språkopplæring organiseres?

Praksis og systematisk læring må gå «hånd i hånd», og en må på et tidlig tidspunkt knytte kultur sammen med språkopplæringen. Forutsetningen må være at de selv ønsker å lære seg norsk.

Et viktig moment må være å involvere arbeidsgivere i språkopplæringen, slik at det gir rom og støtte til å lære seg norsk. For at språkopplæring skal forankres i større grad kan en inngå et partnerskap med aktuelle arbeidsgivere, NAV, skoleverket, voksenopplæringen og bibliotekene (offentlige instanser og øvrig næringsliv).

Som det ble nevnt på konferansen, er det viktig at en legger opp til fleksible løsninger så deltagerne har mulighet til å kombinere eventuelle språkkurs med arbeid.

Forslag til aktiviteter:

- Språkkafé (ulike tema)
- Språkkurs
- Språkopplæring i regi av frivilligheten
 - Norsk trenere
- Introduksjonsprogram
- Nettbasert opplæring
- Benytte seg av kapasiteten i kommunens bibliotek
- Barn i grunnskolen: delta i «mottaksklasse» noen dager i uken, men resten av skoleuken deltar en i ordinær undervisning, men med en assistent til stede
- Barn i barnehagen: sette inn ekstra ressurs. La barna delta i små grupper
 - «Introduksjonskurs for barnehagebarn» (10 mnd. gratis barnehageplass)
- Arbeidsplasser med stor andel av utenlandsk arbeidskraft bidrar til språkopplæring
 - Bevisstgjøring og gjennomføring

Hvordan kan vi i fremtiden ta i bruk frivilligheten i integreringsarbeidet?

Benytte seg av den kompetansen organisasjonen Frivillighet Norge besitter. Kommunen må være en tilrettelegger og spille på lag med frivillige organisasjoner. Eksempelvis kan lag og foreninger, i samarbeid med kommunen, sende ut personlige invitasjoner til å delta på en aktivitet/arrangement. Det er viktig å se på arbeidsinnvandrere som en ressurs, som også kan bidra til dugnadsarbeid og lignende på lik linje med andre medlemmer. I den forbindelse kan det være aktuelt å kartlegge bakgrunn og interesser for de som flytter til kommunen, på den måten er det lettere for lag og foreninger å invitere nyinnflyttede.

For å nå ut til frivillige organisasjoner må det offentlige bidra med informasjon til lag og foreninger.

Forslag til aktiviteter:

- Faddersystem
 - Koordinator
- Vertsfamilier/lag
- Invitere til treninger/andre aktiviteter
- Etablere frivillighetssentral
 - Arbeide systematisk med frivillighetsarbeid
- Utfordre arbeidsinnvandrere til og selv ta ansvar for integrering
 - Kafé der en inviterer innbyggere
- Språktrening i regi av en forening

Sluttrapport Bolyst-Nord, Vest-Finnmark regionråd Hasvik, Kvalsund, Loppa, Måsøy og Nordkapp kommuner

Hvordan kan arbeidsgiver bidra for å legge til rette for integreringsarbeid?

Forslag til tiltak/aktiviteter:

- Felles kaffepauser/lunsj
- Sosiale arrangementer etter arbeidstid
- Dele informasjon
- Være behjelpelig med papirarbeid/byråkrati/utfylling av skjema
 - Informere klart og tydelig om at en hjelper til med dette
- Skape trygghet gjennom «bli kjent-aktiviteter» på arbeidsplassen
- Fadderordning
- Bruke norsk som arbeidsspråk, og dermed være med å ta ansvar for språkopplæringen
 - Stille det som krav til arbeidstakerne – tenke HMS
 - Egen språkopplæring
- Ta styring slik at det ikke oppstår subgrupper av utenlandske ansatte
- Rapportering til leder, og ikke til en uformell leder
- Belønning til de som gjennomfører språkopplæring
- Vise fleksibilitet mht å la medarbeiderne få «fri» til å gjennomføre språkopplæring
- Samarbeide med andre aktører som lag og foreninger slik at de kan gi informasjon om aktiviteter
- Dialog med kommunen om hvem som arbeider på arbeidsplassen, spesielt ved nyansettelser
- Tar ansvar for at informasjon kommer frem til sine ansatte
 - Brosjyrer, velkomstheter, aviser osv.

Hvordan kan kommunen spille på lag med næringslivet i integreringsarbeidet?

Kommunen må ta initiativ for å skape en felles arena for dialog, både med næringslivet, men også med NAV. Kommunen må også ansvarliggjøre næringslivet, dette kan skje gjennom møter med næringslivet der en klargjøre ansvarsområdet og behov.

Forslag til tiltak:

- Informasjonsdeling
 - Nyinnflyttede og deres kompetanse
 - Bedriftsbesøk der det gir informasjon om hvem som kommer/er kommet, deres kompetanse, kommunens tilbud osv.
- Kurs med fokus på tilrettelegging av utenlands arbeidskraft
 - Skatt, NAV-systemet, rettigheter, lovgivning osv.
- Ha en kontaktperson hos kommunen som har ansvaret for dette feltet (arbeidsinnvandring)
- Være behjelpelig med lokaler hvis dette trengs
- Gratis barnehageplass i startfasen
- Brosjyre med informasjon (velkomstbrosjyre)

Hvilke tiltak bør gjennomføres også i tiden etter Bolystprosjektet?

Det viktigste spørsmålet er hvordan vi organiserer dette arbeidet fremover. Det er viktig at bolyst er et tema som jevnlig blir satt på dagsorden i Vest-Finnmark regionråd.

- Språkopplæring – barn og voksne
- Hjemmesider med fokus på innflyttere (etter Måsøys nettside)
- Velkomstbrosjyre/velkomstpakke (etter Nordkapps eksempel)
 - På ulike språk
- Offentlige møteplasser (svømmehall, kirke)
- Gratis fritidsaktiviteter (basseng, gymsal)
- Introdusere de ulike trossamfunn og kulturen som er tilknyttet den aktuelle religionen
- Internasjonalt fokus under festivaler
- Bolystdag der alle er invitert
- Informere om frivillige lag og organisasjoner
- Arrangement på FN-dagen
- En ansatt i kommunens administrasjon bør fortsatt ha arbeidsoppgaver tilknyttet bolyst
 - Norsklærer?
 - Mottakskontor/tilflytterkontor

Sluttrapport Bolyst-Nord, Vest-Finnmark regionråd
Hasvik, Kvalsund, Loppa, Måsøy og Nordkapp kommuner

- Viktig å motivere arbeidsinnvandrere til og selv ta ansvar for medvirkning og integrering
- Fadderordning
- Tolketjeneste

Oppsummert sluttrapport Hasvik kommune

Kommentar vedrørende sluttrapporten:

Prosjektet har vært godt forankret i kommunens administrasjon og politisk ledelse og blant kommunens innbyggere for øvrig. Uten denne typen positivitet og entusiasme blant alle involverte hadde prosjektet neppe blitt den store suksessen som den fremstår som i skrivende stund. Tilbakemeldingene fra lokalbefolkningen, institusjoner og næringslivet har også vært utelukkende positive. I tillegg til handlingsplanen har det blitt gjennomført en del mindre arrangementer og «bolystrelaterte» prosjekter, delvis i samarbeid med eller i regi av andre instanser. De fleste av disse prosjektene har ikke medført større kostnader og anskueliggjør både aktivitetsnivået og «bolystånden» i kommunen.

Blant disse prosjektene kan nevnes:

- Rekruttering og ekstra oppfølging av tre nyansatte kommunale brannkonstabler fra Litauen på Sørvær i tett samarbeid med kommunens brannsjef (vår – vinter 2015)
- Samarbeid med studiesenter.no om studietilbud/ eksamensavvikling på kompetansesenter (høst 2015)
- Yrkesorienteringsdag for ungdomsskoleelever på kompetansesenter (februar 2014)
- Halloweenfeiring for barn og ungdom i Breivikbotn i samarbeid med ungdomsrådet (2013 og 2014)
- Avvikling av jegerprøveeksamen på kompetansesenter (ekstern kursholder, våren 2015)
- Livredningskurs for badevakter («Bolyst-svømming») og innkjøp av flytebåre til bassenget (november 2015)
- Arrangement «NRK sommerbåt» (tilskudd bevertning) (sommer 2015)
- Bevertning i forbindelse med teaterbesøk fra Hålogaland teater (mai 2015)
- Samlingsbasert kveldskurs lyd/ bilde for barne – og ungdomsarbeidere på kompetansesenter i regi av Finnmark fylkeskommune (2015)
- Informasjonskveld om kommunale tilbud for barnefamilier (med tolk fra Litauen) på Sørvær (2. 11. 2015)
- Websideworkshop og opplæring for bruk av ipad i språkopplæring (Alta, november 2014)
- Prosjektleder deltok på en fagsamling/ konferanse på Frøya (høsten 2014)
- Forfatterbesøk med servering på kantina til Norway Seafoods Sørvær (november 2014)
- Samarbeidsmøte med Alta voksenopplæringscenter (november 2014)
- Jevnlig praktisk bistand for en polsk barnefamilie i forbindelse med leie av bolig og søknad om barnehageplass (høst 2014 – høst 2015)
- Regelmessige møter ved oppvekstlederen knyttet til tilflyttere og deres ønsker og behov
- Prosjektleder har vært kontaktperson for en fransk fotograf som har besøkt kommunen to ganger i løpet av 2015. Arbeidet hans fokuserer på å portrettere lokale fiskere og arbeidshverdagen deres. Resultat ble en filmreportasje og en utstilling i Frankrike. Bildematerialet er også blitt brukt i brosjyren «Velkommen til Hasvik». Filmsnutten er tilgjengelig på nett og ble også vist under «Bolyst»-konferansen i Honningsvåg.

Videre i sluttrapporten rapporteres det i henhold til handlingsplanen med utgangspunkt i de overordnede tiltak.

<i>Område</i>	<i>Beskrivelse</i>
Prosjektnavn	Mottakskontor/ Velkomstperm
Mål, og delmål med prosjektet	Etablering av mottakskontor knyttet til Hasvik kompetansesenter som et supplement til serviceavdelingen på rådhuset Mottakskontoret skal være et bindeledd mellom tilflyttere

Sluttrapport Bolyst-Nord, Vest-Finnmark regionråd
Hasvik, Kvalsund, Loppa, Måsøy og Nordkapp kommuner

	og det etablerte samfunnet. Innflyttere som kommer fra andre land trenger opplysninger og bistand når de ankommer; oppholds/arbeidstillatelse, d-nummer/personnummer, flyttemelding, skoleregistrering etc. Lokal prosjektansatt skal gjøre informasjonsmengden lett tilgjengelig og bistå innflyttere og arbeidsgiverne i rekrutteringsprosessen.
Målgruppe for prosjektet	Nyankomne tilflyttere til kommunen
Oppsummering av aktivitetene i prosjektet	Hasvik kompetansesenter har i løpet av perioden 2013-2015 blitt brukt aktivt som møte- og informasjonssted for både tilflyttere og en del lokale aktører. Brosjyren "Velkommen til Hasvik" ble ferdigstilt høsten 2015. Brosjyren tar utgangspunkt i felles mål slik den blir brukt i andre kommuner, dog med noen endringer. Innholdet i brosjyren er tilpasset lokale behov basert på konkrete innspill fra innvandrere, kommunale etater, næringslivet og NAV. I tillegg til mottakskontoret har norskopplæringen og informasjonsmøter på arbeidsplassene vært viktige arenaer for å informere tilflyttere om kommunale tilbud, fritidsaktiviteter, arrangementer o. l.
Vurdering av fremdrift i prosjektet	Utarbeiding og oversettelsen av brosjyren tok lengre tid enn planlagt (hovedsakelig pga høyt aktivitetsnivå på andre hovedinnsatsområder i prosjektet). Brosjyren går i trykk i november 2015 og har blitt oversatt til polsk, litauisk og engelsk. Brosjyren vil også foreligge digitalt (sosiale medier, kommunens hjemmeside).
Hvilken grad har prosjektet oppnådd mål- og delmål?	Både mål og delmål anses som oppnådd.
Overføringsverdi for andre? (hva kan andre lære av prosjektet)	Høy
Vil prosjektet videreføres i kommunen etter prosjektperioden er over?	Ja

<i>Område</i>	<i>Beskrivelse</i>
Prosjektnavn	Språkopplæring - norskkurs for innvandrere med hovedfokus på arbeidsinnvandrere fra EØS-land

Sluttrapport Bolyst-Nord, Vest-Finnmark regionråd
Hasvik, Kvalsund, Loppa, Måsøy og Nordkapp kommuner

Mål, og delmål med prosjektet	Øke muntlige og skriftlige norskerdighetene spesielt blant arbeidsinnvandrere fra EØS- land gjennom et gratis og fleksibelt undervisningstilbud på alle tre tettstedene i kommunen. Bidra til bedre kommunikasjon på både arbeidsplass og i hverdagen Skape et grunnlag for aktiv deltagelse og integrering
Målgruppe for prosjektet	Voksne innbyggere med fremmedspråklig bakgrunn og behov for norskopplæring.
Oppsummering av aktivitetene i prosjektet	Info- og oppstartsmøte 22. 10. 2014 på rådhuset i Breivikbotn for å informere om kurstilbudet og for å kartlegge behovet (45 deltakere). Hasvik: Kurstilbud (kveldstid) høsten 2013 – våren 2015. Rundt 10 -12 deltakere. Sørvær: Etablering av et fast kurstilbud (kveldstid) høsten 2014. Etter innspill fra tilflytterne ble det i tillegg startet et nytt nybegynnerkurs høsten 2015. Stor variasjon antall deltakere, fra 18 personer til 8. Breivikbotn: Norskopplæring i tilknytting til undervisning for elever i lovpålagt norskopplæring for innvandrere på Kompetansesenter frem til februar 2014. Ettermiddagstilbud høsten 2014 for interesserte (rundt 5 - 6 deltakere) frem til jul 2014.
Vurdering av fremdrift i prosjektet	Gratis språkopplæring til alle kom på plass tidlig i prosjektfasen (høsten 2013) gjennom daværende prosjektleder som også hadde ansvar for voksenopplæring. Antallet deltagere har variert noe på de ulike plassene. Tilbudet på Hasvik kunne ikke videreføres høsten 2015 fordi ansvarlig lærer flyttet fra kommunen. Til tross for tydelig interesse for å lære norsk blant innvandrerne har deltagelsen variert noe (se også neste punkt).
Hvilken grad har prosjektet oppnådd mål- og delmål?	Målet om å tilby språkopplæring til alle voksne innvandrere er oppnådd. Innkjøp av læreverk og ordbøker har også styrket læringssituasjonen og gitt et mer fleksibelt tilbud. Generelt kan det sies at tilbudet ble tatt godt imot av innvandrere som planer å bosette seg i Hasvik kommune

Sluttrapport Bolyst-Nord, Vest-Finnmark regionråd
Hasvik, Kvalsund, Loppa, Måsøy og Nordkapp kommuner

	over et lengre tidsrom, dette gjelder spesielt par med barn. Tilflyttere som jobber i fiskeindustrien (spesielt de som kun jobber noen måneder hvert år i kommunen) har vist seg mindre interessert i tilbudet, dette gjelder spesielt tettstedet Breivikbotn. Her har også sesongpreget aktivitet påvirket deltagelsen på norskopplæring. Norskopplæringen har spilt en viktig rolle i integreringsarbeidet (dette gjelder spesielt stedet Sørvær hvor prosjektlederen har vært lærer fra 2014 av). De fleste "faste" deltagerne har i løpet av undervisningsperioden tilegnet seg tilfredsstillende norskferdigheter både muntlig og skriftlig.
Overføringsverdi for andre? (hva kan andre lære av prosjektet)	Tiltaket om gratis norskopplæring for alle tilflyttere har vært et vellykket tiltak og kan anbefales som modell for andre. Det er likevel viktig å poengtere at det finnes en del arbeidsinnvandrere (spesielt enslige menn) som ikke viser interesse for å lære seg norsk.
Vil prosjektet videreføres i kommunen etter prosjektperioden er over?	Tilbudet vil opprettholdes så lenge det er kapasitet og interesse blant målgruppen. Kveldskursene på Sørvær videreføres frem til våren 2016.

<i>Område</i>	<i>Beskrivelse</i>
Prosjektnavn	Gratis barnehageplass (10 måneder) for ny tilflyttede fremmedspråklige barn
Mål, og delmål med prosjektet	Raskere integrering av både småbarn og deres foresatte Bevisst bruk av barnehagen som arena for tidlig språklæring og -stimulering
Målgruppe for prosjektet	Fremmedspråklige barn i barnehagealder som er født i utlandet og som nylig har flyttet til kommunen samt deres foresatte
Oppsummering av aktivitetene i prosjektet	En bestående og fungerende ordning ble videreført. Det ble dessuten kjøpt inn 4 ipader til bruk i språkopplæring i alle tre barnehager i kommunen våren 2015.
Vurdering av fremdrift i prosjektet	Alle aktuelle kandidater har benyttet seg av tilbudet om gratis barnehageplass. Grunnet tilgang til blant annet trådløst nett i barnehagene og en del praktiske utfordringer knyttet til blant annet innkjøp av apper ble ipadene tatt

Sluttrapport Bolyst-Nord, Vest-Finnmark regionråd
Hasvik, Kvalsund, Loppa, Måsøy og Nordkapp kommuner

	senere i bruk enn planlagt.
Hvilken grad har prosjektet oppnådd mål- og delmål?	Tilbudet har vært en viktig faktor for å få utenlandske tilflyttere til å bosette seg i kommunen. I prosjektperioden har 6 utenlandske barn hatt gratis barnehageplass.
Overføringsverdi for andre? (hva kan andre lære av prosjektet)	Ordningen anbefales som et konkret integreringstiltak. Det anbefales å oppsøke barnehagen sammen med både barnet og dets foresatte i god tid før barnet skal begynne for å avklare praktiske spørsmål.
Vil prosjektet videreføres i kommunen etter prosjektperioden er over?	Ja

<i>Område</i>	<i>Beskrivelse</i>
Prosjektnavn	Informasjonsmøte på arbeidsplassen
Mål, og delmål med prosjektet	Informere om kommunale tilbud samt arbeidstakernes rettigheter og plikter Knytte kontakt til innvanderne
Målgruppe for prosjektet	Utenlandske arbeidstakere (hovedsakelig i fiskeindustrien)
Oppsummering av aktivitetene i prosjektet	Samarbeid med NAV HMS opplegg Sørvær vinter februar 2015 (med litauisk og polsk tolk) Div. møter med ledelsen på Hasvik helsesenter og med ledelsen i NAV, Norway Seafoods, Nergård og andre bedrifter
Vurdering av fremdrift i prosjektet	Fremdriften har vært noe variabel og avhengig av en del praktiske forhold (fiskesesong, tilgang til tolk og lignende).
Hvilken grad har prosjektet oppnådd mål- og delmål?	Målet anses som delvis oppnådd når det gjelder fiskeindustrien. I løpet av prosjektperioden ble det tydelig at utenlandske ansatte i helsesektoren også utgjør en viktig målgruppe, det samme gjelder for utenlandske fiskere med begrensede norskerfardigheter.
Overføringsverdi for andre? (hva kan andre lære av prosjektet)	Overføringsverdien anses til å være høy, selv om det kan være litt tidlig å vurdere dette konkret.

Sluttrapport Bolyst-Nord, Vest-Finnmark regionråd
Hasvik, Kvalsund, Loppa, Måsøy og Nordkapp kommuner

Vil prosjektet videreføres i kommunen etter prosjektperioden er over?	Ja, ved behov.
---	----------------

<i>Område</i>	<i>Beskrivelse</i>
Prosjektnavn	Kjærringløftet
Mål, og delmål med prosjektet	Skape lavterskelaktiviteter med stor hyggefaktor for den kvinnelige delen av befolkningen
Målgruppe for prosjektet	Kvinner bosatt i kommunen
Oppsummering av aktivitetene i prosjektet	Dugnadsbasert bespisning i samarbeidet med NKS (Norske Kvinners Sanitetsforening) på «Kvitbua» i Breivikbotn 15. 4. 2015 (ca. 200 gjester).
Vurdering av fremdrift i prosjektet	«Kjærringløftet» har vært noe nedprioritert grunnet høyt aktivitetsnivå ellers i prosjektet. Arrangementet i april 2015 viste dog tydelig dugnadsånd og entusiasme blant sanitetskvinnene. Antall besøkende utgjorde nærmere 20 % av hele kommunens innbyggertall.
Hvilken grad har prosjektet oppnådd mål- og delmål?	Delvis oppnådd.
Overføringsverdi for andre? (hva kan andre lære av prosjektet)	Høy. Kvinnenes trivsel er et viktig element i et "Bolyst"-perspektiv og viser seg ofte til å være en avgjørende faktor når det gjelder familiens valg av bosted.
Vil prosjektet videreføres i kommunen etter prosjektperioden er over?	Ja.

<i>Område</i>	<i>Beskrivelse</i>
Prosjektnavn	Katolsk kirketreff

Sluttrapport Bolyst-Nord, Vest-Finnmark regionråd
Hasvik, Kvalsund, Loppa, Måsøy og Nordkapp kommuner

Mål, og delmål med prosjektet	Bruke en katolsk gudstjeneste som et samlingssted for både arbeidsinnvandrere og lokalbefolkningen
Målgruppe for prosjektet	Alle interesserte i kommunen
Oppsummering av aktivitetene i prosjektet	To katolske gudstjenester ble avholdt i samarbeid med Hasvik menighetskontor og Den katolske kirken i Norge.
Vurdering av fremdrift i prosjektet	I henhold til handlingsplanen
Hvilken grad har prosjektet oppnådd mål- og delmål?	Tilbudet ble tatt godt imot av både tilflyttere og lokalbefolkning. Innflytterne leste høyt bibeltekster på polsk og litauisk under begge arrangementer. Det var ca. 80 stykker som deltok på gudstjenesten i Breivikbotn i oktober 2014 og nærmere 40 stykker som deltok på gudstjenesten på Sørvær i oktober 2015. Arrangementet på Sørvær foregikk over to dager og ga også rom for lengre samtaler med den besøkende presten. Norway Seafoods AS på Sørvær disponerte kantina til en sosial sammenkomst med bevertning dagen før selve gudstjenesten.
Overføringsverdi for andre? (hva kan andre lære av prosjektet)	Anbefales på sterkeste. En representant fra Gamvik kommune har allerede vist interesse for å gjennomføre et lignende arrangement i Gamvik kommune da tiltaket ble presentert under Bolystkonferansen i Honningsvåg.
Vil prosjektet videreføres i kommunen etter prosjektperioden er over?	Ja, dog muligens med noen justeringer (eventuelt kun hvert 2. år)

<i>Område</i>	<i>Beskrivelse</i>
Prosjektnavn	Gratis folkebad / "Bolyst"-svømming for voksne
Mål, og delmål med prosjektet	Skape et uformelt møtested for alle uansett alder, språkferdigheter og bakgrunn
Målgruppe for prosjektet	Alle interesserte innbyggere i kommunen
Oppsummering av aktivitetene i prosjektet	Gratis folkebad for alle på fredager (kl. 18 – 20) i det kommunale bassenget knyttet til Breivikbotn skole. Drift gjennom Breivikbotn Grende – og Idrettslaget (BGIL).

Sluttrapport Bolyst-Nord, Vest-Finnmark regionråd
Hasvik, Kvalsund, Loppa, Måsøy og Nordkapp kommuner

	Gratis svømmetime «Bolystsvømming» for voksne tirsdager kl. 20- 21
Vurdering av fremdrift i prosjektet	Begge tilbud har blitt tatt godt i mot. Spesielt «folkebadet» på fredager har blitt et fast innslag som blir ukentlig brukt av ca. 25 – 40 personer av både norsk og utenlandsk bakgrunn. Blant disse er det mange barn med foresatte.
Hvilken grad har prosjektet oppnådd mål- og delmål?	Mål- og delmål er oppnådd.
Overføringsverdi for andre? (hva kan andre lære av prosjektet)	Høy overføringsverdi.
Vil prosjektet videreføres i kommunen etter prosjektperioden er over?	Ja.

<i>Område</i>	<i>Beskrivelse</i>
Prosjektnavn	Kartlegging av kompetanse hos arbeidsinnvandrere i kommunen høsten 2014
Mål, og delmål med prosjektet	Skafe en oversikt over hvilke yrker og ferdigheter finnes blant innvandrere Etablere relasjoner mellom prosjektleder og tilflytterne gjennom et bevisst fokus på «ansikt-til—ansikt» samtaler
Målgruppe for prosjektet	Innvandrere fra EØS-land (spesielt Litauen og Polen)
Oppsummering av aktivitetene i prosjektet	«Oppsøkende virksomhet» i samarbeid med bedriftene (fiskeindustri, fiskebåter) på arbeidsplassen og oppfølgingsmøter Kartlegging av tilflytterens utdanning, arbeidserfaring og fritidsinteresser ved hjelp av et spørreskjema på polsk/ litauisk (papirversjon)
Vurdering av fremdrift i prosjektet	Metodikken har hatt stor betydning for prosjektets gjennomføring. Gjennom uformelle møter ble det bygget positive relasjoner mellom prosjektleder og målgruppen,

Sluttrapport Bolyst-Nord, Vest-Finnmark regionråd
Hasvik, Kvalsund, Loppa, Måsøy og Nordkapp kommuner

	noe som igjen var avgjørende for prosjektets positiv oppslutning.
Hvilken grad har prosjektet oppnådd mål- og delmål?	Oppnådd. Resultatene fra spørreundersøkelsen har også blitt brukt som grunnlag for utforming av aktivitetstilbudet i regi av prosjektet (treningsrom, gudstjeneste, folkebad, norskopplæring).
Overføringsverdi for andre? (hva kan andre lære av prosjektet)	Fremgangsmåten anbefales på det sterkeste og har gitt konkrete og positive resultater. Dette har blant annet vist seg ved at tilflytterne har etter hvert blitt mer delaktig i ulike arrangementer og aktiviteter knyttet til prosjektet (Feiring av FN dagen, bidrag til felles «Bolyst»-publikasjon, folkebad, deltakelse på Bolystkonferansen, katolsk gudstjeneste o.l.).
Vil prosjektet videreføres i kommunen etter prosjektperioden er over?	Ja, ved behov. I skrivende stund anses kartleggingsarbeid som gjennomført.

<i>Område</i>	<i>Beskrivelse</i>
Prosjektnavn	Feiring av FN-dagen
Mål, og delmål med prosjektet	Vise frem de ulike kulturene og nasjonene i kommunen samt presentere lokale artister, heriblant kulturskolen Skape en uformell lavterskel møteplass for alle Invitere til aktiv deltagelse gjennom matlaging og kulturelle innslag
Målgruppe for prosjektet	Alle innbyggere i kommunen samt gjester
Oppsummering av aktivitetene i prosjektet	Feiring av FN dagen har vært et vellykket tiltak fra første gangen av (høst 2013). Antallet besøkende har hver gang vært ca. 200 personer, noe som tilsvarer ca. 20 % av kommunens befolkning). Fra høsten 2014 av har en egen litauisk komite vært en viktig støttespiller. Maten ble utelukkende laget på dugnad. «Bolyst» har refundert dokumenterte utgifter på ingredienser.
Vurdering av fremdrift i prosjektet	Fremgangen har vært meget bra og feiring av FN-dagen anses nå av både tilflyttere og gamle «Sørøylværing» som et sentralt årlig arrangement i kommunen.
Hvilken grad har prosjektet oppnådd mål- og delmål?	Mål og delmål anses som oppnådd.

Sluttrapport Bolyst-Nord, Vest-Finnmark regionråd
Hasvik, Kvalsund, Loppa, Måsøy og Nordkapp kommuner

Overføringsverdi for andre? (hva kan andre lære av prosjektet)	Et lignende arrangement anbefales som et fast innslag i alle kommuner. Å delegere deler av det organisatoriske ansvaret til en komite har vært fordelaktig.
Vil prosjektet videreføres i kommunen etter prosjektperioden er over?	Ja

<i>Område</i>	<i>Beskrivelse</i>
Prosjektnavn	Borgarting
Mål, og delmål med prosjektet	Skape trivsel og en tilhørighetsfølelse til Hasviksamfunnet
Målgruppe for prosjektet	Alle interesserte
Oppsummering av aktivitetene i prosjektet	Borgartinget har blitt gjennomført i forbindelse med bussturen «Ny i Hasvik» høsten 2014 og under «Sørøydagene »
Vurdering av fremdrift i prosjektet	I henhold til handlingsplanen.
Hvilken grad har prosjektet oppnådd mål- og delmål?	Utdeling av "Sørøyborgerbrevet" og "Borgarting" er blitt faste og populære innslag i kommunens aktivitetskalender. "Borgarting" avholdes på årlig basis. Siden 2014 har det vært en signifikant økning av fastboende utenlandske "Sørøyborgere".
Overføringsverdi for andre? (hva kan andre lære av prosjektet)	Et lignende arrangement anbefales, spesielt til distriktskommuner.
Vil prosjektet videreføres i kommunen etter prosjektperioden er over?	Ja, årlig.

Sluttrapport Bolyst-Nord, Vest-Finnmark regionråd
Hasvik, Kvalsund, Loppa, Måsøy og Nordkapp kommuner

<i>Område</i>	<i>Beskrivelse</i>
Prosjektnavn	Guidet tur «Ny i Hasvik»
Mål, og delmål med prosjektet	Skape positive relasjoner og bli kjent med kommunens tilflyttere Skape en lokal tilhørighetsfølelse blant tilflytterne Vise frem og presentere kommunen og dens severdigheter
Målgruppe for prosjektet	Alle som har flyttet til Hasvik kommune
Oppsummering av aktivitetene i prosjektet	Guidet busstur «Ny i Hasvik» ble gjennomført i september 2014. Det var ca. 50 personer som deltok (kombinert med utnevning av nye "Sørøyborgere" v/ ordfører Eva D. Husby)
Vurdering av fremdrift i prosjektet	Fremdriften har vært bra, men på grunn av en del praktiske årsaker (værforhold, tilgang på buss, guide) ble det dessverre ikke anledning til å gjennomføre et slikt arrangement høsten 2015.
Hvilken grad har prosjektet oppnådd mål- og delmål?	Basert fra tilbakemeldingene fra både norske og utenlandske tilflyttere kan det konkluderes med at målet er til en stor grad oppnådd.
Overføringsverdi for andre? (hva kan andre lære av prosjektet)	Tiltaket anbefales til andre kommuner. Det er viktig å fokusere på tilflytterne som helhet for og nå frem til alle (dvs. å ikke avholde et arrangement som eksempelvis kun omfavner kommunale ansatte).
Vil prosjektet videreføres i kommunen etter prosjektperioden er over?	Ja. Arrangementet som var planlagt høsten 2015 flyttes til våren 2016.

<i>Område</i>	<i>Beskrivelse</i>
Prosjektnavn	Treningssenter knyttet til Hasvik kompetansesenter/ mottakskontoret
Mål, og delmål med prosjektet	Skape en møteplass og en inkluderingsarena uavhengig av alder, kjønn, språkferdigheter og kulturell bakgrunn Planlegge, etablere og legge til rette for drift
Målgruppe for prosjektet	Samtlige interesserte innbyggere i kommunen

Sluttrapport Bolyst-Nord, Vest-Finnmark regionråd
Hasvik, Kvalsund, Loppa, Måsøy og Nordkapp kommuner

Oppsummering av aktivitetene i prosjektet	Det ble avholdt en del møter med relevante samarbeidspartnere (ungdomsrådet, ordfører, prosjektleder, fysioterapeut) fra høsten 2014 av. Interessen for et slikt tilbud ble dessuten kartlagt i forbindelse med spørreundersøkelsen blant østeuropeiske tilflyttere (se punktet «Kartlegging av kompetanse»). Arbeidet med lokalene ble satt i gang februar 2015. Utstyret ble kjøpt inn juni 2015. Treningsrommet vil bli åpnet i november 2015.
Vurdering av fremdrift i prosjektet	Fremdriften har vært noe forsinket. Dette skyldes utenfor prosjektleders kontroll.
Hvilken grad har prosjektet oppnådd mål- og delmål?	Basert på den tydelige interessen fra mange innbyggere i kommunen tyder mye på at prosjektet allerede på det nåværende tidspunktet kan anses som vellykket.
Overføringsverdi for andre? (hva kan andre lære av prosjektet)	Det er for tidlig å konstatere med i hvorvidt prosjektet har overføringsverdi for andre kommuner, men det virker sannsynlig.
Vil prosjektet videreføres i kommunen etter prosjektperioden er over?	Ja.

Lokal prosjektledelse

<i>Område</i>	<i>Beskrivelse</i>
Prosjektnavn	Lokal prosjektledelse
Mål, og delmål med prosjektet	Koordinere og følge opp tiltakene på kommunalt nivå Invitere til møter Delta på prosjektledermøte og styringsgruppemøte både lokalt og overordnet Samarbeide og utveksle erfaringer med de andre kommunene i prosjektet og aktuelle eksterne samarbeidspartnere
Oppsummering av aktivitetene i prosjektet	Prosjektleder har deltatt på alle prosjektledermøter og styringsgruppemøter i Hammerfest. Det ble regelmessig avholdt lokale styringsgruppemøter. I tillegg ble det avholdt mange "ad hoc" møter med ordføreren.

Sluttrapport Bolyst-Nord, Vest-Finnmark regionråd
Hasvik, Kvalsund, Loppa, Måsøy og Nordkapp kommuner

	Prosjektlederen har også deltatt på samtlige telefonmøter knyttet til "Bolystkonferansen" høsten 2015. Hasvik kommune var påmeldt med 10 deltagere (hvorav en måtte melde forfall pga akutt sykdom) til selve avslutningskonferansen i Honningsvåg 10. -11. november 2015.
Vurdering av fremdrift i prosjektet	Fremdriften har vært bra. Mer interkommunalt samarbeid og erfaringsutveksling hadde vært ønskelig.
Hvilken grad har prosjektet oppnådd mål- og delmål?	Mål og delmål anses som oppnådd.
Overføringsverdi for andre? (hva kan andre lære av prosjektet)	Høy. Grunnet prosjektets natur har det vært nødvendig med en såpass stor stillingsprosent for å opprettholde et høyt aktivitets- og kvalitetsnivå gjennom hele prosjektperioden.
Vil prosjektet videreføres i kommunen etter prosjektperioden er over?	Ja. Prosjektleder fortsetter i 50 % stilling frem til 30.06. 2016.

Oppsummert sluttrapport Kvalsund kommune

2

<i>Område</i>	<i>Beskrivelse</i>
Prosjektnavn: Mottakskontor	Etablering av et mottakskontor på rådhuset/servicekontoret.
Mål, og delmål med prosjektet	Skal være et bindeledd mellom tilflyttere og vårt etablerte samfunn, samt være en serviceinstitusjon i forhold til kommunale tjenester generelt.
Målgruppe for prosjektet	Nyankomne tilflyttere
Oppsummering av aktivitetene i prosjektet	- Engasjert en person med erfaring innen design og teknologi, timebasis - Har designet en infomappe - Vedk. behersker norsk delvis, men ikke godt nok til å kunne arb. Selvstendig. - Kvalsund kommunestyre vedtok i møte 18.11.2015 at det skal etableres et eget mottakskontor - Det er også laget en felles brosjyre for Bolyst
Vurdering av fremdrift i prosjektet	Prosjektleder for LUK S. Beite har jobbet fram dette prosjektet i egenskap av å være prosjektleder for LUK.
Hvilken grad har prosjektet oppnådd mål- og delmål?	Vedkommende som var engasjert til utformingen av brosjyren har pr i dag ikke slutført sitt arbeide.

Sluttrapport Bolyst-Nord, Vest-Finnmark regionråd
Hasvik, Kvalsund, Loppa, Måsøy og Nordkapp kommuner

Regnskap (satt opp slik at det kan sammenlignes med budsjettpostene)	Budsjett:: 185.000,- Regnskap: 15000,- (fellesbrosjyren) Regnskap: 43289,- Regnskap: 20000,- (markedsføring av Kvalsund)
Overføringsverdi for andre? (hva kan andre lære av prosjektet)	Prosjektet kommer til å bli videreført av Kvalsund kommune, og vi kommer til å bestille disse brosjyrene fortløpende. Disse brosjyrene skal deles ut til alle nyttilflyttere.

<i>Område</i>	<i>Beskrivelse</i>
Prosjektnavn: Norskkurs - språkopplæring	Språkopplæring – norskkurs for innvandrere
Mål, og delmål med prosjektet	Språkopplæring for arbeidsinnvandrere • Gi språkopplæring til voksne • For å kunne integrere disse i jobber generelt. • Stillinger innen helse og barnehage spesielt.
Målgruppe for prosjektet	Voksne nyinnflyttere med fremmedspråklig bakgrunn og som har behov for å lære seg norsk
Oppsummering av aktivitetene i prosjektet	Kvalsund. • Opplæringen kom i gang januar/februar 2015.. To pedagoger engasjert, hver i 20 % stilling • Søkte Skatt Nord for å kunne få en oversikt over alle arbeidsinnvandrere som var folkeregisterført i vår kommune. • Direkte kontakt med potensielle deltakere. • Delte gruppa på 22 personer inn i 2 nivåer. • Lærerne meget fleksible i forhold til dag og tidspunkt. • Deltakerne ikke belastet med egenandel. • Læremidler innkjøpt • Lokaler på Kvalsund skole, fri disponering av fritt skolemateriell. • Innkjøpt relevante læremidler. • Dette er norskopplæring for de som ikke har rett og plikt til det. • Informasjon til deltakerne om tidspunkt har stort sett gått via SMS og facebook.
Vurdering av fremdrift i prosjektet	Gratis språkopplæring kom i gang tidlig i prosjektfasen, men på grunn av mangel på personell i grunnskolen hadde en i en periode ikke lærerkrefter å avse. Tidlig i 2015 fikk vi frigjort lærerressurser i grunnskolen og kunne igjen gi tilbud om språkopplæring og denne opplæringen har pågått til prosjektets slutt.
Hvilken grad har prosjektet oppnådd mål- og delmål?	Målet om å tilby språkopplæring til voksne nyinnflyttere er oppnådd.
Regnskap (satt opp slik at det kan sammenlignes med budsjettpostene)	Budsjett: 60 00,- Regnskap: 247 432,- 2 lærerstillinger hver på 20 %, hele 2015. Læremidler og underv.matr 57510,80 Stort avvik mellom budsjett og regnskap: i utgangspunktet skulle tilbudet være nettbasert, men ved påmelding så en at antallet ble for stort til at en nettløsning var mulig.
Overføringsverdi for andre? (hva kan andre lære av prosjektet)	Tiltaket gratis språkopplæring for alle utenlandske tilflyttere er uavhengig om de har rett og plikt til denne opplæringen. Dette er et tiltak for integrering og det å kunne komme i jobb og beherske norsk.
Vil prosjektet videreføres i kommunen etter	Med dette tiltaket har en høstet nyttig erfaring i å drive

Sluttrapport Bolyst-Nord, Vest-Finnmark regionråd
Hasvik, Kvalsund, Loppa, Måsøy og Nordkapp kommuner

prosjektperioden er over?	med språkopplæring for voksne.
---------------------------	--------------------------------

<i>Område</i>	<i>Beskrivelse</i>
Prosjektnavn: Språkopplæring barnehage	Språkopplæring til barn som ikke er norskspråklige.
Mål, og delmål med prosjektet	- Lære barna norsk, gir grunnlag for integrering - Lære barna norsk før de begynner på skolen.
Målgruppe for prosjektet	Barn i barnehage
Oppsummering av aktivitetene i prosjektet	- Spesialpedagog i Kvalsund barnehage 4 timer pr. uke - Pedagogisk opplegg foretatt av samme.
Vurdering av fremdrift i prosjektet	Dette prosjektet kom sent i gang da vi ikke hadde personell som kunne gjøre denne jobben. Januar/feb. 2015 fikk kunne vi omdisponere en spesialpedagogisk koordinator som kunne ta på seg å drive opplæring med disse barna. Høsten 2015 har vi ikke kunnet drive denne opplæring pga. mangel på personell.
Hvilken grad har prosjektet oppnådd mål- og delmål?	Etter bare halvt års erfaring med dette, ser en likevel helt klart nødvendigheten av å kunne tilby språkopplæring til små barn. Dette fordi sosialisering internt i barneh. blir enklere, det samme for det livet de lever utenfor barnehagen i fritid og fritidsaktiviteter. Overgang til skole blir enklere.
Regnskap (satt opp slik at det kan sammenlignes med budsjettpostene)	Budsjett: 24170,- Regnskap: 47779,76
Overføringsverdi for andre? (hva kan andre lære av prosjektet)	Målet om å tilby språkopplæring til barnehage er delvis oppnådd, grunnen til det er at vi ikke hadde personell til å ha denne opplæringen høsten 2015. Ser at dette må være fast tiltak til enhver tid når det er barn av fremmedspråklig opprinnelse i barnehagen.
Vil prosjektet videreføres i kommunen etter prosjektperioden er over?	Skal være fast pedagogisk tiltak i barnehagen når det i barnehagen er barn av fremmedspråklig opprinnelse.

<i>Område</i>	<i>Beskrivelse</i>
Prosjektnavn: Møteplassen (kafe) + FN-dagen	- Søndagskafe, drevet hovedsakelig av arbeidsinnvandrere og ved veiledning av en leder for tiltaket - Salg av utenlandske og norske matretter. - Godt besøkt - Brukt lokaler i Kvalsund sentrum, Miljøbygget og kafelokaler i Kvalsundhallen - Kulturelle innslag
Mål, og delmål med prosjektet	Aktivere og integrere arbeidsinnvandrere. Gjøre fremmede kulturer kjent for lokalbefolkningen.
Målgruppe for prosjektet	Engasjerer tilflyttere Integrere tilflyttere
Oppsummering av aktivitetene i prosjektet	- Alltid godt besøkt - Kommunen leier ut lokaler vederlagsfritt til dette formålet - Vanskelig å få noen til å stå ansvarlig for delprosjektet pga. de fleste er engasjert i jobb og

Sluttrapport Bolyst-Nord, Vest-Finnmark regionråd
Hasvik, Kvalsund, Loppa, Måsøy og Nordkapp kommuner

	kan av den grunn ikke ta seg fri for å være med å engasjere dette. • For mange personer engasjert hver gang, store driftsutgifter. • Råvarer kjøpt fra en buss som selger importerte vare • En norsk rett og 4-5 utenlandske retter hver gang • Det er kjøpt inn en del utstyr til å dekorere kafelokalene.
Vurdering av fremdrift i prosjektet	Helt åpenbart at dette har vært et positivt og populært tiltak for lokalbefolkningen og tilreisende. Har krevd en del markedsføring for å gjøre arrangementene kjent. Er behov for kafe i bygda, men ikke som en kommunal oppgave.
Hvilken grad har prosjektet oppnådd mål- og delmål?	• Arrangementene alltid godt besøkt. • Fra sosialt- og integreringssynspunkt meget positivt
Regnskap (satt opp slik at det kan sammenlignes med budsjettpostene)	Inntekter i 2015: Kr 8865,- Budsjett: 20000,-
Overføringsverdi for andre? (hva kan andre lære av prosjektet)	Å kunne gi lokalbefolkningen innblikk i andre kulturer positivt og nødvendig.
Vil prosjektet videreføres i kommunen etter prosjektperioden er over?	Tror dette er vanskelig å videreføre pga. økonomisk lite lønnsomt.

<i>Område</i>	<i>Beskrivelse</i>
Prosjektnavn: Rydd deg glad	
Mål, og delmål med prosjektet	Lage dugnadsgrupper som forskjøner og bidrar positivt. Lage kampanjer som rettes opp mot den enkelte huseier.
Målgruppe for prosjektet	Alle innbyggere
Oppsummering av aktivitetene i prosjektet	Tiltaket et utført. Ryddet et nedgrodd område utenfor Bosenteret i Kvalsund. Utført våren 2014.
Vurdering av fremdrift i prosjektet	Prosjektet er ikke videreført da dette er åpenbar kommunal oppgave.
Hvilken grad har prosjektet oppnådd mål- og delmål?	Rydding og forskjøning utført
Regnskap (satt opp slik at det kan sammenlignes med budsjettpostene)	Budsjett: 15000,- Regnskap 15000,-
Overføringsverdi for andre? (hva kan andre lære av prosjektet)	Kommunal oppgave.
Vil prosjektet videreføres i kommunen etter prosjektperioden er over?	Kommunal oppgave

<i>Område</i>	<i>Beskrivelse</i>
Prosjektnavn:	Kvalsund kommune

Sluttrapport Bolyst-Nord, Vest-Finnmark regionråd
Hasvik, Kvalsund, Loppa, Måsøy og Nordkapp kommuner

Lokal prosjektgruppe	
Mål, og delmål med prosjektet	Lede og koordinere prosjektene, samt være med i samspillet med de andre kommunene i prosjektet.
Målgruppe for prosjektet	Arbeidsinnvandrere som er flyttet til vår kommune.
Oppsummering av aktivitetene i prosjektet	Begge tiltakene innenfor språkopplæring har vært meget vellykket, de fagansvarlige for tiltakene har vært stabile og utført en meget god jobb faglig og sosialt. De øvrige prosjektene har vært litt tungt å drive fram pga. det har vært vanskelig å få noen til å drive fram prosjektene. Prosjektansvarlig er leder for oppvekst- og kulturetaten i kommunen og kombinasjonen med å være ansvarlig Bolyst har ikke vært optimal. Når jeg sammenligner min kommune med de kommunene som jeg synes har drevet fram prosjektet best og mest vellykket, så vil jeg påstå at det å ha med politisk ledelse aktivt er en stor fordel. Undertegnede tok over prosjektet i juni 2014.
Vurdering av fremdrift i prosjektet	
Hvilken grad har prosjektet oppnådd mål- og delmål?	
Regnskap (satt opp slik at det kan sammenlignes med budsjettpostene)	Budsjett: 10000,- Regnskap: Utgifter: 10079,- Bolyst-konferansen: prosjektleder, rådmann, ordførere m/politikere deltok på denne.
Overføringsverdi for andre? (hva kan andre lære av prosjektet)	Tiltak som går på språkopplæring på alle nivå er verdt å satse på, samt aktiviteter som integrerer aktivt de fremmedspråklige inn i vårt miljø har stor overføringsverdi. Likeledes er det av stor verdi at arbeidsgivere både de offentlige og de private ser at arbeidsinnvandrere er en viktig ressurs. Det å komme seg inn i fast jobb har vist at da er sannsynligheten for at vedkommende etablerer seg med egen bolig større. Nøkkelen til arbeidsliv er uten tvil god og solid språkopplæring, skal en få en aktiv og god integrering er det å kunne norsk veldig viktig.
Vil prosjektet videreføres i kommunen etter prosjektperioden er over?	Alle språkopplæring bør videreføres, om enn med en annen type finansiering, for eksempel egenandel ved deltakelse

Oppsummert sluttrapport Loppa kommune

Område	Beskrivelse
Prosjektnavn	Mottakskontor
Mål, og delmål med prosjektet	Målet var å etablere et mottakskontor/servicekontor for alle innbyggerne i Loppa, også innvandrerbefolkninga.
Målgruppe for prosjektet	Nye innbyggere, også innvandrere.
Oppsummeringen i aktiviteten i prosjektet	Loppa kommune har ingen servicekontor eller mottaksarena for befolkninga og ei heller for nye innbyggere. I 2013 ble det satt ned ei gruppe av ansatte som skulle se på etablering av et servicekontor/mottakskontor lokalisert til rådhuset. Det er laget skisser og utforminger av et

Sluttrapport Bolyst-Nord, Vest-Finnmark regionråd
Hasvik, Kvalsund, Loppa, Måsøy og Nordkapp kommuner

	mottakskontor/servicekontor. Personell fra kommunen har også vært på studietur til nabokommuner som har servicekontor/mottakskontor. Det er avsatt arealer til mottakskontor i kommunehuset. Det som gjenstår er noe ombyggingsarbeid for at mottakskontoret skal bli ferdig.
Vurdering av fremdriften i prosjektet	Det har tatt lang tid med å bestemme utforminga av lokalet. Det har også vært en del utfordringer på å finne riktige og akseptable kostnader for lokalet.
Hvilken grad har prosjektet oppnådd mål- og delmål?	Prosjektet har ikke kommet i mål. Mottakskontor er enda ikke etablert.
Regnskap (satt opp slik at det kan sammenlignes med budsjettpostene)	Budsjett kr380.000 Regnskap : 0
Overføringsverdi for andre? (hva kan andre lære av prosjektet)	Erfaringer å ikke ha et mottakskontor vanskeliggjør å få kontakt med og oversikt over nye innbyggere. Det vanskeliggjør også muligheten til informasjon. I høst da det startet opp en ny bedrift i Øksfjord erfarte en at svært mange av de vel 50 ansatte var registrerte i en annen kommune. Dette gjør en usikker på om kommunen vil få registrert disse som nye innbyggere i kommunen.
Vil prosjektet videreføres i kommunen etter prosjektperioden er over?	Prosjektet vil bli videreført etter prosjektperioden er over.

Område	Beskrivelse
Prosjektnavn	Norsk kurs
Mål, og delmål med prosjektet	Gi norskopplæring til alle fremmedspråklige med behov for norskopplæring.
Målgruppe for prosjektet	Fremmedspråklige med behov for norskopplæring
Oppsummeringen i aktiviteten i prosjektet	Norskopplæring har foregått med utgangspunkt i skolene i Øksfjord, Bergsfjord og Sandland. Årlig har 20 personer deltatt på språkopplæring i Øksfjord. I Bergsfjord hadde en ca. 10 som ønsket språkopplæring. Det var vanskelig å finne lærerkrefter til norskopplæringa. Oppstart av kurset ble utsatt. Nedleggelse av fiskebruket i bygda tok vekk mye av opplæringsbehovet. Det har vært gjennomført norskopplæring i Øksfjord - ca. 20 deltakere Bergsfjord – ca. 4-5 og Sandland/Sør-Tverrfjord 3-4. I Bergsfjord og Sandland/Sør-Tverrfjord har det i 2015 kun vært rett og plikt elever. I Øksfjord er storparten uten rett og plikt /arbeidsinnvandring.
Vurdering av fremdriften i prosjektet	Fremdriften i norskopplæringa har vært god i Øksfjord. Her har den fungert godt i hele prosjektperioden. I Bergsfjord var det oppstartsproblemer ved at en ikke fikk ansatt lærerkrefter.
Hvilken grad har prosjektet oppnådd mål- og delmål?	20 fremmedspråklige har deltatt på språkopplæring i Øksfjord årlig. Norskprøve 1: Alle tar prøven. Teller ikke noe i arbeidslivet. Norskprøve 2: To elever har bestått. Norskprøve 3: 8 elever har bestått. I ei homogen gruppe av sykepleiere ble det lagt vekt på

Sluttrapport Bolyst-Nord, Vest-Finnmark regionråd
Hasvik, Kvalsund, Loppa, Måsøy og Nordkapp kommuner

	«helsenorsk». De fleste er i jobb, enten fast, deltid eller vikariat.
Regnskap (satt opp slik at det kan sammenlignes med budsjettpostene)	Budsjett: kr 35.000 Regnskap: kr 701.982 Erfaring underveis viser at behovet for norskopplæring var det viktigste tiltaket i prosjektet. For Loppas del har en i tillegg hatt opplæring på tre steder i prosjektperioden.
Overføringsverdi for andre? (hva kan andre lære av prosjektet)	I Loppa var det nødvendig å velge en desentralisert norskopplæring med opplæringsarena på tre steder. Det var de lokale skolene som ble brukt til opplæringsarena, og på de to minste skolene, Bergsfjord og Sandland, deltok de voksne elevene i samme klasse som de ordinære elevene. Dette fungerte godt. I Øksfjord var elevgruppa så stor at det faktisk var den største klassen på skolen. Skolene som opplæringsarena har fungert godt. Det var viktig å bruke de etablerte strukturene en har i en liten kommune for å best mulig effekt av tiltaket.
Vil prosjektet videreføres i kommunen etter prosjektperioden er over?	Ser en på andelen innvandrere i statistikken vil det fortsatt være mange som har behov for norskopplæring. I Øksfjord er det nylig etablert en ny bedrift med vel 50 ansatte hvorav de fleste er fra Polen/Baltikum. Arbeidsinnvandring er nødvendig for å dekke arbeidskraftbehovet i kommunen i både privat og offentlig sektor. Det vil nok være behov for norskopplæring etter at prosjektperioden er over. Det er ikke tatt stilling til om prosjektet vil bli videreført. I forslag til kommuneplanens samfunnsdel blir problemstillinga reist.

Område	Beskrivelse
Prosjektnavn	Konkrete tiltak Digital infrastruktur- bredbånd i Loppa.
Mål, og delmål med prosjektet	Digital infrastruktur- trådløst bredband til hele Loppa.
Målgruppe for prosjektet	Alle innbyggerne i Loppa kommune
Oppsummeringen i aktiviteten i prosjektet	Utarbeidelse av søknad om tilskudd til etablering av trådløst bredbånd i hele kommunen. Kostnadsramma er på kr 2.050.000,- Av dette utgjør offentlig finansiering kr 1.382.680,- til utbygging av bredbånd, hvorav kr 1.025.000,- er tilskudd fra post- og teletilsynet. Anbudsutlysning og antakelse av anbud. Anbudspris kr 1.295.000,- eks mva.
Vurdering av fremdriften i prosjektet	Slet litt med fremdriften i prosjektet da innleid konsulent brukte mye mer tid på utlysning av anbud enn forutsatt. Anbudsutlysning gjort. Vurdering og valg av tilbyder gjort. Kontrakt skrevet og utbyggingsprosjekt igangsatt. Prosjektet skal være gjennomført innen 1.8.2016.

Sluttrapport Bolyst-Nord, Vest-Finnmark regionråd
Hasvik, Kvalsund, Loppa, Måsøy og Nordkapp kommuner

Hvilken grad har prosjektet oppnådd mål- og delmål?	I følge leverandør skal 99,2 % av innbyggerne i Loppa få bredbåndsdekning innen begynnelsen av august 2016. Svaret på dette får vi når utbygging er ferdig.
Regnskap (satt opp slik at det kan sammenlignes med budsjettpostene)	Søknad og oppfølging er gjort av lokal prosjektleder innafor prosjektleders lønn. Det er beregnet ca. kr 15.000 kr lønnskostnader med søknadsutforming.
Overføringsverdi for andre? (hva kan andre lære av prosjektet)	
Vil prosjektet videreføres i kommunen etter prosjektperioden er over?	. Budsjettet for 2016 for å «tette» eventuelle hull i dekninga.
Område	Beskrivelse
Prosjektnavn	Loppas internasjonale klubb
Mål, og delmål med prosjektet	Gi de nye innbyggerne en felles møtearena.
Målgruppe for prosjektet	Klubben er primært for innvandrerne.
Oppsummeringen i aktiviteten i prosjektet	Loppas internasjonale klubb(fra 2014) De arrangerer aktiviteter og utflukter og har også bidratt med innslag i 17.mai underholdninga i Øksfjord. Arranger klubbkvelder og utflukter. Vinter/vår deltok ca. 40 på busstur til Alta hvor bl.a. Ishotellet ble besøkt. Høsttur – besøk på Alta museum og SISA kultursenter. 27 deltok. Det har vært en god aktivitet i klubben. Klubben har også arrangert språkkafeer og spillekvelder.
Vurdering av fremdriften i prosjektet	Fra oppstart i 2014 har klubben vært svært aktiv og har hatt flere utflukter og aktiviteter. Fremdriften er god, og nye aktiviteter planlegges.
Hvilken grad har prosjektet oppnådd mål- og delmål?	Har god oppslutning, 30 – 40 medlemmer. Internt virker prosjektet godt.
Regnskap (satt opp slik at det kan sammenlignes med budsjettpostene)	Budsjett: kr 450.000 (for konkrete tiltak) Regnskap: kr 28.672
Overføringsverdi for andre? (hva kan andre lære av prosjektet)	Klubben er med på å binde sammen de ulike nasjonene som er i Loppa. Aktiviteter som klubben har vil være med på å gjøre klubbens deltaker tryggere Etter hvert vil det være behov for å «åpne» klubben slik at også loppaværingene og andre blir bedre kjent med klubbens medlemmer. Åpne arrangement kan være en måte å gjøre klubben og medlemmene bedre kjent med loppaværingene.
Vil prosjektet videreføres i kommunen etter prosjektperioden er over?	Klubben er avhengig av noe økonomisk støtte dersom den skal videreføres. Videreføring er også avhengig av lokal(e)

Sluttrapport Bolyst-Nord, Vest-Finnmark regionråd
Hasvik, Kvalsund, Loppa, Måsøy og Nordkapp kommuner

	ildsjel(er).

Område	Beskrivelse
Prosjektnavn	Liv i Loppa – festivalstøtte.
Mål, og delmål med prosjektet	Festivalstøtte m.m for alle i Loppa.
Målgruppe for prosjektet	Festivalstøtte / transportstøtte.
Oppsummeringen i aktiviteten i prosjektet	Liv i Loppa arrangeres i juli måned. Arrangeres årlig. Omfavner først og fremst deltakelse fra bygdene i vestre-Loppa. Tilskudd til transportstøtte (båt) gjør det mulig for deltakelse også fra Nuvsvåg og Øksfjordområdet. Festivalstøtte, reisestøtte og aktivitetsstøtte til festivalen «Liv i Loppa» og internasjonal dag i Bergsfjord.
Vurdering av fremdriften i prosjektet	Festivalen har vært arrangert i flere år.
Hvilken grad har prosjektet oppnådd mål- og delmål?	Festivalen ivaretar muligheten for at nye og gamle loppaværinger kan møtes
Regnskap (satt opp slik at det kan sammenlignes med budsjettpostene)	Budsjett kr 450.000,- (konkrete tiltak) Regnskap kr 15.000
Overføringsverdi for andre? (hva kan andre lære av prosjektet)	
Vil prosjektet videreføres i kommunen etter prosjektperioden er over?	Prosjektet drives av frivillige. Så lenge ildsjelene ønsker «Liv i Loppa» vil festivalen bestå. Når det gjelder transportstøtte vil det bli vurdert av kommunen etter søknad.

Område	Beskrivelse
Prosjektnavn	Bergsfjord – velkommen til bygda
Mål, og delmål med prosjektet	
Målgruppe for prosjektet	Velkommen til Bergsfjord. Alle som bor i Bergsfjord.
Oppsummeringen i aktiviteten i prosjektet	Velkommen til bygda. Velkommen til Bergsfjord. Arrangeres i januar/februar. Helgearrangement. God oppslutning fra hele bygda. Bergsfjord feirer og ønsker spesielt de nyankomne velkommen til bygda. Arrangør er Bergsfjord Utviklingslag.
Vurdering av fremdriften i prosjektet	
Hvilken grad har prosjektet oppnådd mål- og delmål?	Har oppnådd lokal effekt ved å knytte de nye innbyggerne sammen med bygdas «gamle» innbyggere.
Regnskap (satt opp slik at det kan sammenlignes med budsjettpostene)	Budsjett kr 450.000,- (konkrete tiltak) Regnskap kr 4.000,
Overføringsverdi for andre? (hva kan andre lære av prosjektet)	Det lokale utviklingslaget er avgjørende for et vellykket arrangement. Det å ha lokale samarbeidspartnere i bygdene er viktig for å lykkes. Modellen med utviklingslag har Loppa hentet fra Tromsø kommune for mange år siden. Utviklingslagsmodellen har fungert godt i Loppa. Utviklingslagene brukes også som høringspartner for ruteforslag, lokal arrangør for ulike tiltak og som møtearrangør i forbindelse med kommunale planer.
Vil prosjektet videreføres i kommunen etter prosjektperioden er over?	Tiltaket koster lite. Prosjektet vil bli videreført.

Sluttrapport Bolyst-Nord, Vest-Finnmark regionråd
Hasvik, Kvalsund, Loppa, Måsøy og Nordkapp kommuner

Område	Beskrivelse
Prosjektnavn	Familietiltak – inkludering i barnehage
Mål, og delmål med prosjektet	
Målgruppe for prosjektet	Familier med barn og som har behov for barnehageplass under språkkurs.
Oppsummeringen i aktiviteten i prosjektet	Tiltaket kom i gang høsten 2014. Ved starten var det ett barn som fikk tilbudet. Det ble søkt etter flere for 2015. Behovet for flere familier var ikke til stede. Familien som fikk tilbudet i 2014 og i 2015 valgte å flytte i juni 2015.
Vurdering av fremdriften i prosjektet	
Hvilken grad har prosjektet oppnådd mål- og delmål?	Tiltaket var viktig for at mor kunne delta på norskopplæring.
Regnskap (satt opp slik at det kan sammenlignes med budsjettpostene)	Budsjett: kr 450.000 (konkrete tiltak) Regnskap: kr 24.862
Overføringsverdi for andre? (hva kan andre lære av prosjektet)	Det er vanskelig å vurdere da tiltaket var kortvarig. Erfaring fra andre steder viser at slike tiltak er viktige.
Vil prosjektet videreføres i kommunen etter prosjektperioden er over?	Usikkert.

Område	Beskrivelse
Prosjektnavn	Lokale prosjektgruppe
Mål, og delmål med prosjektet	Delta i utforming av årlige prosjektplaner
Målgruppe for prosjektet	
Oppsummeringen i aktiviteten i prosjektet	Prosjektgruppa har vært med på forme ut årlige handlingsplaner med tiltak. Styringsgruppa har vært svært opptatt av å få til et bredbåndstilbud i kommunen. En i gruppa har også vært svært opptatt av å finne nye drivere til fiskebruket i Bergsfjord. Loppa deltok med tre personer på bolystkonferansen i Honningsvåg i november
Vurdering av fremdriften i prosjektet	
Hvilken grad har prosjektet oppnådd mål- og delmål?	
Regnskap (satt opp slik at det kan sammenlignes med budsjettpostene)	Budsjett: kr 60.000 Regnskap: kr 23.847
Overføringsverdi for andre? (hva kan andre lære av prosjektet)	
Vil prosjektet videreføres i kommunen etter prosjektperioden er over?	

Område	Beskrivelse
Prosjektnavn	Lokal prosjektledelse.
Mål, og delmål med prosjektet	Bidra i lokal prosjektledelse
Målgruppe for prosjektet	
Oppsummeringen i aktiviteten i prosjektet	Aktiviteten i prosjektet har vært variabel. I tillegg til dette prosjektet har prosjektleder vært involvert i en del andre oppgaver som - Arbeid med kommuneplanens samfunnsdel - Næringsretta utviklingsarbeid - Løsninger for samferdsel, transport og digital infrastruktur - Kommunereformen, utforming av bakgrunnsgrunnlag etter mal fra Fylkesmannen - Havnesikkerhet m.m

Sluttrapport Bolyst-Nord, Vest-Finnmark regionråd
Hasvik, Kvalsund, Loppa, Måsøy og Nordkapp kommuner

Vurdering av fremdriften i prosjektet	Framdriften i prosjektet har vært svært variabel og preget av en del andre oppgaver som også måtte løses.
Hvilken grad har prosjektet oppnådd mål- og delmål?	
Regnskap (satt opp slik at det kan sammenlignes med budsjettpostene)	Budsjett: kr 450.000 Regnskap: kr 214.014 Regnskapet viser at prosjektleder kun har benyttet ca. 50 % av budsjettet. Årsaken er først og fremst at det ble en dårlig start på prosjektet og det faktum at det har vært minimumsbemanning i administrasjonen. Dette har medført at andre arbeidsoppgaver har blitt tilført og har tatt mer av tida enn forutsatt.
Overføringsverdi for andre? (hva kan andre lære av prosjektet)	Det er ikke lurt å tillegge et så vidt stort prosjekt til ei 100 % stilling. Det blir for krevende. Hva kan andre lære? Bruk ekstern prosjektleder med ansvar kun for prosjektet.
Vil prosjektet videreføres i kommunen etter prosjektperioden er over?	Usikkert.

Oppsummert sluttrapport Måsøy kommune

<i>Område</i>	<i>Beskrivelse</i>
Prosjektnavn	Mottakskontor og velkomstpakke
Mål, og delmål med prosjektet	Etablering av mottakskontor(servicekontor) på rådhuset eller knyttet til Kunnskapssenteret på Biblioteket. Mottakskontoret skal være et bindeledd mellom tilflyttere og det etablerte samfunnet. Nye innbyggere skal føle seg velkommen i vertskommunen og det skal utvikles en "håndbok" for utenlandske arbeidstakere som skal inneholde oppdatert og relevant informasjon om deres bokommune.
Målgruppe for prosjektet	Nyankomne tilflyttere til kommunen.
Oppsummering av aktivitetene i prosjektet	Mottakskontor: Det ble kjøpt inn en PC som er forbeholdt tilflyttere, og skal kunne benyttes til å finne nyttig informasjon, og benytte seg av websiden og de ulike ressursene tilgjengelig på nettet som man behøver ny i Norge og kommunen. I første omgang ble PC'n satt opp i resepsjonen ved servicesenteret på kommunen. I august 2014 ble det besluttet å etablere mottakskontoret i det nye biblioteket, når det åpnet (desember 2014). Biblioteket anses som et bedre egnet sted da innvandrerne generelt liker å oppholde seg der, og lettere vil kunne sosialisere. Her vil de bibliotekansatte også kunne bidra med enkel veiledning eller henvise videre til rette instans.

Sluttrapport Bolyst-Nord, Vest-Finnmark regionråd
Hasvik, Kvalsund, Loppa, Måsøy og Nordkapp kommuner

	Det ble kjøpt inn møbler og gjort tilpasninger i arbeidet med det nye biblioteket, og det åpnet i slutten av 2014 var «Bolyst PC'n» på plass. Velkomstbrosjyre: Etter mal fra Nordkapp kommune ble det utviklet en brosjyre ("Velkommen til Måsøy") med nyttig informasjon man trenger som ny i Måsøy og Norge. Denne ble oversatt til fem språk: Norsk, Engelsk, Polsk, Litauisk og Russisk, trykket i 200 eks. av hvert språk og levert juni 2015. Brosjyren er tilgjengelig på mottakspulten på biblioteket, kommunens servicekontor, NAV og de største bedriftene som vil dele de ut til nye ansatte. Webside: Nettet er et effektivt medium for å formidle oppdatert informasjon. Vi har derfor valgt å prioritere dette som informasjonskanal fremover. I samarbeid med Måsøy i Vekst har vi utviklet siden www.viimasoy.no, der informasjonen ligger gruppert under fanene "Ung i Måsøy", "Ny i Måsøy" og "Næring i Måsøy". Under "Ny i Måsøy" er det menning at man skal finne all informasjon man måtte ha behov for som ny i kommunen. Websiden er også oversatt til engelsk og skal inneholde oppdatert og relevant informasjon om deres nye kommune.
Vurdering av fremdrift i prosjektet	Mottakskontor: Etter at det ble bestemt at mottakskontoret skulle opprettes i biblioteket har fremdriften av prosjektet hengt sammen med fremdriften til biblioteket, hvis åpningstidspunkt ble utsatt flere ganger. Vi er allikevel fornøyd med at «Bolyst-PC» stod klar ved åpning og er i bruk. Velkomstbrev og webside: Noe av det første den nye prosjektlederen tok tak i da han da han tiltrådte sommeren 2015 var å utarbeide og gjøre informasjonen tilgjengelig via websiden, og deretter velkomstbrosjyren etter at malen fra Nordkapp var klar. Begge deler har hatt god fremdrift og ble lansert godt innenfor prosjektperioden.
Hvilken grad har prosjektet oppnådd mål- og delmål?	Mottakskontoret ble planmessig opprettet i det nye biblioteket. Velkomstbrosjyren og websiden inneholder all informasjonen som var definert under mål og delmål for prosjektet. Begge mediene er lansert og har fått gode tilbakemeldinger fra både bedrifter og tilflyttere. Basert på dette anses målene for prosjektet som oppnådd.
Regnskap (satt opp slik at det kan sammenlignes med budsjettpostene)	Budsjett: 365.239 Regnskap: PC: 4.726 Møbler: 9.466 Design, tekst, oversetting og trykking av velkomstbrosjyre: 26.800 Totalt: 48.989 Kommentarer Mottakskontor: På dette området var det fra starten av prosjektet budsjettert med kostnader langt over det som ble realiteten. Etter at det ble bestemt at kontoret skulle opprettes på biblioteket ble budsjettet nedjustert noe, men

Sluttrapport Bolyst-Nord, Vest-Finnmark regionråd
Hasvik, Kvalsund, Loppa, Måsøy og Nordkapp kommuner

	fremdeles ikke i nærheten av de reelle kostnadene. Webside: Prosjektleder har i stor grad selv utviklet og driftet websiden, så kostnadene forbundet med dette har blitt dekket gjennom lønn til prosjektleder.
Overføringsverdi for andre? (hva kan andre lære av prosjektet)	Mottakskontor: Dersom man ønsker et lavterskeltilbud til nyankomne i kommunen, som ikke krever alt for store investeringer eller ressursbruk, så tilsier erfaringene fra Måsøy at biblioteket fint egner seg til dette formålet. Velkomstbrosjyre og webside: For dette delprosjektet har det vært stor overføringsverdi. Malen for velkomstbrosjyren ble først utviklet av Nordkapp og kunne enkelt tilpasses Måsøy og andre kommuner. Flere av de andre deltakerkommunene har også sett på muligheten for å utarbeide egen webside basert på malen fra Måsøy. I februar 2015 ble det arrangert kurs i Alta for prosjektlederne i Bolystgruppen som var interessert i å bruke samme mal som Måsøy til sin egen webside.
Vil prosjektet videreføres i kommunen etter prosjektperioden er over?	Mottakskontor: En av grunnene til at biblioteket ble ansett som egnet plass for mottakskontor var at når pult, PC og informasjon først var satt opp, så ville det under normale omstendigheter ikke innebære mye ressursbruk utover den normale bibliotekdriften. Ved evaluering etter prosjektperioden er de bibliotekansatte fornøyd med ordningen, og den vil etter planen videreføres etter prosjektperioden. Velkomstbrosjyre: Kommunen har et lager av velkomstbrosjyrer som vil fortsettes å brukes aktivt og distribueres ved behov. Det vil etter planen bli bestilt opp nye brosjyrer fra byrået i Honningsvåg når lageret er tomt eller ved behov for endringer. Webside: Viimasoy.no vil i første omgang driftes videre av Måsøy i Vekst KS så lenge dette prosjektet pågår (ut 2017). I god tid før dette vil MiV innkalle til møte med kommunen der veien videre og ansvar for videre drift av websiden vurderes.

<i>Område</i>	<i>Beskrivelse</i>
Prosjektnavn	Språkopplæring - norskkurs for innvandrere
Mål, og delmål med prosjektet	Språkopplæring for arbeidsinnvandrere og andre med behov – minimum 20 deltakere for 2014/2015 Gi språkopplæring til alle voksne nyinnflyttere. Dersom det må prioriteres, vil de som er avhengig av språk i arbeidssammenheng prioriteres. Utvidet opplæring også for viderekommende.
Målgruppe for prosjektet	Voksne nyinnflyttere med fremmedspråklig bakgrunn og behov for norskopplæring.

Sluttrapport Bolyst-Nord, Vest-Finnmark regionråd
Hasvik, Kvalsund, Loppa, Måsøy og Nordkapp kommuner

Oppsummering av aktivitetene i prosjektet	Havøysund: Havøysund har norskopplæring i 9 timer/uke. Undervisningen foregår på dagtid i regi av Havøysund skole. Tilbudet er utvidet til å inkludere alle som har behov, uavhengig om de har krav på undervisning eller ikke, og vil også foregå på kveldstid. Prosjektet har godkjent søknad om tilskudd til innkjøp av nye lærebøker og ordbøker på aktuelle språk til bruk i undervisningen. Rolvsøy: Det har vært store språkutfordringer på Rolvsøy – der det er en stor andel innvandrere. Ugunstige fergeforbindelser gjør det ofte vanskelig å benytte seg av tilbudet i Havøysund. Bolystprosjektet har bidratt med midler (48.000,-) for gjennomføring av språkopplæring 3 timer 2 ganger i uken. Språkopplæringen ble igangsatt fra august 2015 og foregår på Gunnarnes Skole. I oktober 2015 ble det også gjennomført leselystdag for barn fra Gunnarnes skole med ekspedisjon til biblioteket i Havøysund. Digitalt klasserom: Det digitale klasserommet åpnet i biblioteket 26. mars 2015. Bolystprosjektet mottok søknad fra kommunens oppvekstsjef om prosjektmidler til en 50 % stilling for å utvikle undervisningsprogrammet i det digitale klasserommet (kompetanseheving og språkopplæring) fra august 2015, og fikk kr 125.000 til dette arbeidet, som er godt i gang.														
Vurdering av fremdrift i prosjektet	Gratis språkopplæring til alle kom på plass tidlig i prosjektfasen. De resterende tiltakene ble først igangsatt etter at prosjektleder ble ansatt sommeren 2014, og har derfor først kommet i gang mot slutten av prosjektfasen.														
Hvilken grad har prosjektet oppnådd mål- og delmål?	Målet om å tilby språkopplæring til alle voksne nyinnflyttere er oppnådd. Tilbudet på Rolvsøy og i det digitale klasserommet sees som en utvidelse av dette da det gir flere mulighet til å benytte seg av tilbudet. Innkjøp av læreverker og ordbøker har også styrket læringssituasjonen og gitt et bedre tilbud.														
Regnskap (satt opp slik at det kan sammenlignes med budsjettpostene)	<table> <tr> <td>Budsjett:</td> <td>205.000</td> </tr> <tr> <td>Lærebøker:</td> <td>50.000</td> </tr> <tr> <td>Ordbøker:</td> <td>20.000</td> </tr> <tr> <td>Undervisning Rolvsøy:</td> <td>48.000</td> </tr> <tr> <td>Digitalt klasserom:</td> <td>68.883</td> </tr> <tr> <td>50 % resurs digirom:</td> <td>125.030</td> </tr> <tr> <td>Totalt:</td> <td>311.913</td> </tr> </table>	Budsjett:	205.000	Lærebøker:	50.000	Ordbøker:	20.000	Undervisning Rolvsøy:	48.000	Digitalt klasserom:	68.883	50 % resurs digirom:	125.030	Totalt:	311.913
Budsjett:	205.000														
Lærebøker:	50.000														
Ordbøker:	20.000														
Undervisning Rolvsøy:	48.000														
Digitalt klasserom:	68.883														
50 % resurs digirom:	125.030														
Totalt:	311.913														
Overføringsverdi for andre? (hva kan andre lære av prosjektet)	Tiltaket om gratis norskopplæring for alle tilflyttere uavhengig om de har rett eller plikt til norskopplæring har vært positivt og kan anbefales som modell for andre. Benyttelse av digitale verktøy i språkopplæringen gir også en merverdi i tilbudet og mulighet til å tilrettelegge for fjernundervisning og egentrening ved hjelp av ressurser på nett.														

Sluttrapport Bolyst-Nord, Vest-Finnmark regionråd
Hasvik, Kvalsund, Loppa, Måsøy og Nordkapp kommuner

Vil prosjektet videreføres i kommunen etter prosjektperioden er over?	Tilbudet om gratis norskopplæring til alle med behov uavhengig om plikt eller krav, vil opprettholdes så lenge det er kapasitet til det. De som har krav på opplæring vil naturligvis prioriteres dersom kapasiteten blir overskredet. Undervisningen på Rolvsøya og arbeidet med språkopplæring i det digitale klasserommet har bare vært i gang en kort periode når prosjektet avsluttes så det er det for tidlig å vurdere om eller i hvilken grad dette tilbudet skal videreføres, men basert på erfaringene etter prosjektperioden vil kommunen ta stilling til dette.
---	---

<i>Område</i>	<i>Beskrivelse</i>
Prosjektnavn	Internasjonal Familiedag
Mål, og delmål med prosjektet	Skape et arrangement som inviterer til dialog og utveklng av tradisjoner mellom nye og gamle innbyggere, og viser frem mangfoldet i kommunen.
Målgruppe for prosjektet	Samtlige innbyggere i kommunen, med fokus på å engasjere tilflyttere.
Oppsummering av aktivitetene i prosjektet	Lørdag 18. oktober i 2014 ble det arrangert "Internasjonal Familiedag" lørdag 18. oktober i Samfunnssalen. Fokus for dagen var blant annet at innvandrere i kommunen skulle bli bedre kjent med hverandre og lokalbefolkningen. Det var salg av mat fra "alle" verdenshjørner (ca. 10 land), bli-kjent-quiz, konkurranser og god gammeldags basar med flotte premier, for hele familien. Det var ca. 250 fremmøtte og det ble samlet inn 33.500 kr til TV-aksjonen. Arrangementet, som var et samarbeid mellom Bolyst og kommunens TV-aksjon komité, var meget vellykket og har fått mange gode tilbakemeldinger. Det ble derfor besluttet å gjenta suksessen ved TV aksjonen i 2015. Arrangementet i 2015 ble gjennomført 17 okt. på samme lest som året før, og det ble samlet inn 20.600 kr til TV aksjonen.
Vurdering av fremdrift i prosjektet	Fra prosjektleder ble ansatt kom samarbeidet med TV-aksjon komiteen og planlegging av arrangementet raskt i gang. Fremdriften har vært god, og resultert i 2 vellykkede arrangement.
Hvilken grad har prosjektet oppnådd mål- og delmål?	Med 2 vellykkede arrangementer som i stor grad oppfyller spesifikasjonene gitt i målet anses måloppnåelsen som god.
Regnskap (satt opp slik at det kan sammenlignes med budsjettpostene)	Tilskudd til matlagere: 7.500 Arrangementet er i stor grad basert på frivillighet og givervilje fra lokalt næringsliv (premier til basar etc.) så kostnadene forbundet med arrangementet er forholdsvis lave. Noen kostnader forbundet med arrangementet ligger også under utgiftsdekning på lokal prosjektledelse.
Overføringsverdi for andre? (hva kan andre lære av prosjektet)	Et arrangement som knytter nyinnflyttere sterkere sammen med lokalbefolkningen har verdi for integreringen. Å gi lokalbefolkningen mulighet til å smake mat fra landene

Sluttrapport Bolyst-Nord, Vest-Finnmark regionråd
Hasvik, Kvalsund, Loppa, Måsøy og Nordkapp kommuner

	innflytterne kommer fra og stimulere til samtaler gjennom konkurranser etc. anses som et godt initiativ for folk å bli bedre kjent på tvers av kulturer.
Vil prosjektet videreføres i kommunen etter prosjektperioden er over?	Arrangementet vil etter planen være en årlig tradisjon, som arrangeres i samarbeid med komiteen for TV aksjonen. At det finnes en TV-aksjon-komite gjør arbeidet enklere og utsiktene for videre fremdrift gode.

<i>Område</i>	<i>Beskrivelse</i>						
Prosjektnavn	Språkcafé						
Mål, og delmål med prosjektet	Skape en møteplass der fremmedspråklige kan bli kjent og trene på å prate norsk i en uformell setting.						
Målgruppe for prosjektet	Tilflyttere med et minimum av norskferdigheter og behov for å trene på å prate norsk.						
Oppsummering av aktivitetene i prosjektet	Prosjektleder fikk ideen om å starte språkcafe da han deltok på Bolystkonferansen på Frøya senhøsten 2014. Lignende arrangementer hadde vært gjennomført suksessfullt i andre bolyst kommuner. Første cafe ble arrangert i april 2015 på biblioteket i Havøysund. Dette er en uformell møteplass der fremmedspråklige og norsktalende møtes for å snakke norsk og bli kjent på tvers av kulturer. Norsktalende språkverter er tilstede for veiledning. Dette er i første omgang tenkt som et månedlig arrangement. I juni 2014 ble det også startet opp språkcafe på Rolvsøya.						
Vurdering av fremdrift i prosjektet	I løpet av våren 2015 ble det arrangert tre språkcafeer på biblioteket i Havøysund og en på Gunnarnes Skole på Rolvsøy. Etter sommeren har det vært arrangert en cafe i Havøysund.						
Hvilken grad har prosjektet oppnådd mål- og delmål?	Målet om å skape en uformell møteplass der innbyggere med fremmedspråklig bakgrunn kan trene på å prate norsk er oppnådd. Det å engasjere innvanderne selv til å slutte opp om arrangementet og ta ansvar for videreføringen har vist å være en utfordring, men det jobbes videre med tiltak for å få til dette.						
Regnskap (satt opp slik at det kan sammenlignes med budsjettpostene)	Regnskap: <table> <tr> <td>Møbler:</td> <td>11.859</td> </tr> <tr> <td>Mat:</td> <td>807</td> </tr> <tr> <td>Totalt:</td> <td>13.192</td> </tr> </table>	Møbler:	11.859	Mat:	807	Totalt:	13.192
Møbler:	11.859						
Mat:	807						
Totalt:	13.192						
Overføringsverdi for andre? (hva kan andre lære av prosjektet)	Språktrening har vist seg å være særdeles viktig i arbeidet med integrering av fremmedspråklige. Her er formell språkundervisning viktig, men noe av det viktigste er rett og slett å trene på å prate norsk (noe det kan bli lite av på arbeidsplass og hjemme). Møteplasser som språkcafe eller andre settinger der det inviteres til å prate norsk og «mingle» i uformelle settinger						

Sluttrapport Bolyst-Nord, Vest-Finnmark regionråd
Hasvik, Kvalsund, Loppa, Måsøy og Nordkapp kommuner

	er viktige tiltak i denne sammenheng. Så lenge man har lokaler tilgjengelige innebærer slike tiltak lite kostnader og kan gi «mye igjen for pengene». Dersom tiltaket skal arrangeres basert på frivillighet, er det viktig å få på plass en eller flere lokale ildsjeler, gjerne blant innvanderne selv, som kan sørge for å engasjere de fremmedspråklige og opprettholde regelmessig drift av arrangementet.
Vil prosjektet videreføres i kommunen etter prosjektperioden er over?	Tanken fra starten var å skape og tilrettelegge for en møteplass, samt på et tidlig å forsøke å engasjere deltakerne til å selv ta ansvar for videreføringen av arrangementet eller liknende integreringstiltak etter at prosjektperioden var over. Prosjektleder har jobbet for å etablere en lokal gruppe på hvert sted som kan opprettholde driften fremover. Lokalene er tilgjengelige så alt som skal til er at noen tar ansvar for å sette datoer og promotere arrangementet. Dette har vist seg å være en større utfordring enn antatt, da mange er opptatt med jobb og andre ting på hver sine hold, og det er vanskelig å drive et slikt arrangement uten flere ildsjeler som tar ansvar. En annen lokal gruppe har nylig startet opp ukentlig strikkecafe på biblioteket i Havøysund, og som et alternativ promottes dette både på norsk og engelsk i et forsøk på å invitere fremmedspråklige til å delta. På Rolvsøya har det tatt litt tid å komme i gang etter sommeren, men prosjektleder har fått indikasjoner på at de vil prøve å få i stand et regelmessig arrangement.

<i>Område</i>	<i>Beskrivelse</i>
Prosjektnavn	Boligbistand
Mål, og delmål med prosjektet	Gi potensielle innflyttere en god oversikt og mulighet for å velge/få seg en bolig, raskt.
Målgruppe for prosjektet	Nyinnflyttere og potensielle innflyttere til kommunen
Oppsummering av aktivitetene i prosjektet	Flere arbeidsinnvandrere fra utlandet har kjøpt hus og benyttet seg av startlån fra Husbanken. 30 oktober 2014 ble det arrangert boligkonferanse i Måsøy kommune den 30. oktober, der blant annet Hamarøymodellen ble diskutert. I november 2014 ble det avholdt en studietur i samarbeid med Måsøy i Vekst til Hamarøy for å se på Hamarøymodellen for utvikling av boliger. Dette har i Hamarøy vært gjort som et samarbeidsprosjekt mellom kommune, Husbanken og privat næringsliv, og vært en stor suksess. Vi ser potensiale for liknende prosjekter i Måsøy kommune, men det ble besluttet å selge deler av kommunens eksisterende boligmasse før man eventuelt går videre med et lignende prosjekt som Hamarøymodellen. Kommunen har starten en prosess med ny boligpolitisk plan for Måsøy kommune der bl.a. bolig for innvandrere er en av

Sluttrapport Bolyst-Nord, Vest-Finnmark regionråd
Hasvik, Kvalsund, Loppa, Måsøy og Nordkapp kommuner

	fokusområdene for planen. Denne blir ferdigstilt i første halvår 2016.
Vurdering av fremdrift i prosjektet	Det har ikke vært noen direkte fremdriftsplan men dette vil komme på plass med den boligpolitiske planen. Selv om det er mye som gjenstår, ansees fremdriften i prosjektet allikevel som god, da man har fått kartlagt og kommet godt på vei i arbeidet.
Hvilken grad har prosjektet oppnådd mål- og delmål?	Arbeidet med dette er langsiktig, og det endelige målet kan enda ikke sies å være oppnådd. Men prosjektet har vært nyttig for å få fokus og fart på dette viktige satsningsområdet, noe som bl.a. har ledet til en boligpolitisk plan og opprettelse av et eget prosjekt med fokus på bolig.
Regnskap (satt opp slik at det kan sammenlignes med budsjettpostene)	Regnskap: Boligkonferanse Måsøy: 2.880 Studietur Hamarøy: 53.359
Overføringsverdi for andre? (hva kan andre lære av prosjektet)	Flere kommuner har kommet lenger i arbeidet med boligbistand enn Måsøy. Det er og har vært særdeles viktig å hente inspirasjon og lærdom fra disse, noe som bl.a. var bakgrunnen for studieturen til Hamarøy. Etter hvert som kommunen kommer lenger i arbeidet med dette vil også andre kommuner hente lærdom herfra.
Vil prosjektet videreføres i kommunen etter prosjektperioden er over?	Arbeidet med dette er kommet godt i gang og vil fortsettes etter at prosjektperioden er over. Så snart boligpolitisk plan er klar vil arbeidet med dette defineres som eget prosjekt.

<i>Område</i>	<i>Beskrivelse</i>
Prosjektnavn	Familietiltak – inkludering og integrering i skole og barnehage
Mål, og delmål med prosjektet	Styrke integrering i skole og barnehage. Inkludere kvinner og barn med innvandrerbakgrunn i lokalsamfunnet. For raskere integrering av barn og barnefamilier ønsker man at skole og barnehage bevisst benyttes for inkludering og integrering av foreldre/foresatte.
Målgruppe for prosjektet	Barn/ barnefamilier der en eller begge foreldre snakker et annet språk enn norsk.
Oppsummering av aktivitetene i prosjektet	Kartleggingsmøte med Høtten Barnehage viste at det er et stort behov for språkstimulering i barnehagen. 13 av tot. 39 barn har minoritetsbakgrunn, der enten en eller begge foreldrene snakker et annet språk. Barnehagen søkte om og fikk godkjent midler til 10 % stilling (3 timer i uken) med språkstimulering (Dette utgjør ca. kr 60.000 i året) og 4 iPader. Det ble kjøpt inn 4 iPader med diverse språk og tolkeverktøy, og spill på ulike språk som skal brukes i dette, samt 4 iPader til språkarbeidet ved Havøysund skole.
Vurdering av fremdrift i prosjektet	Siden prosjektleder tok kontakt med barnehagebestyrer like etter sommeren 2014 har fremdriften i prosjektet vært god.

Sluttrapport Bolyst-Nord, Vest-Finnmark regionråd
Hasvik, Kvalsund, Loppa, Måsøy og Nordkapp kommuner

Hvilken grad har prosjektet oppnådd mål- og delmål?	I evalueringsmøte med barnehagen høsten 2015 fremkom det at prosjektet har hatt god effekt på språkstimulering og gitt mulighet til å sette inn ekstra ressurser på barna med særskilte behov for å forbedre sine språkferdigheter. Det har også gitt mulighet til å fokusere på elementære elementer som barna ofte ikke får med seg i dagligtalen, slik som preposisjoner, følelser etc. Basert på oppsummeringen den 24.09 videreformidlet prosjektleder en søknad fra barnehagen med anbefaling videreføring av tiltaket.
Regnskap (satt opp slik at det kan sammenlignes med budsjettpostene)	Pedagog barnehage (10 %): 42.176 Lærebøker: 3.032 iPader: 29.848 Tilskudd programvare: 1.600 Totalt: 76.656
Overføringsverdi for andre? (hva kan andre lære av prosjektet)	Barn er en viktig del av integreringsarbeidet, og i så måte kan et tidlig fokus på språk allerede i barnehagen være avgjørende for om barnet faller bakpå både faglig og sosialt når det begynner på skolen. Tiltaket med å sette ekstra ressurser på barna med størst behov har vært en suksess og kan benyttes som modell i andre barnehager der man ikke har ressurser til dette i den daglige driften.
Vil prosjektet videreføres i kommunen etter prosjektperioden er over?	På bakgrunn av prosjektet og søknad fra barnehagen med anbefaling fra prosjektleder, har kommunen satt av en post i budsjettet til en 10 % stilling i barnehagen, og på den måten sikre at tiltaket fortsetter etter prosjektperioden.

<i>Område</i>	<i>Beskrivelse</i>
Prosjektnavn	Kartlegging kompetanse hos arbeidsinnvandrere i kommunen
Mål, og delmål med prosjektet	Kartlegge kompetanse som kan nyttiggjøres i lokalsamfunnet.
Målgruppe for prosjektet	Tilflyttere og arbeidsinnvandrere i kommunen, som kan sitte på annen kompetanse enn den de jobber med til daglig.
Oppsummering av aktivitetene i prosjektet	På Bolyst seminar i Frøya fikk vi høre om en nettressurs utviklet av kommuneforlaget for kartlegging av kompetanse hos arbeidsinnvandrere. Behovet for dette ble vurdert men foreløpig lagt på is, da de andre prosjektområdene ble ansett som mer prekære og derfor måtte prioriteres. Prosjektet ble tatt opp igjen da arbeidet med kompetanseheving og språkopplæring startet, og vil inngå som en del av arbeidet tilhørende denne stillingen.
Vurdering av fremdrift i prosjektet	Delprosjektet har i stor grad måttet vike for andre delprosjekter som har blitt prioritert høyere. Fremdriften stoppet opp etter at webskjemaet ikke ble vurdert som aktuelt på det daværende tidspunkt, men vil tas opp igjen i arbeidet med kompetanseheving i det digitale klasserommet.
Hvilken grad har prosjektet oppnådd mål- og delmål?	Ettersom delprosjektet ble nedprioritert er ikke målet med kartlegging av kompetanse oppnådd ved utgang av prosjektperioden, med det vil jobbes videre med.

Sluttrapport Bolyst-Nord, Vest-Finnmark regionråd
Hasvik, Kvalsund, Loppa, Måsøy og Nordkapp kommuner

Regnskap (satt opp slik at det kan sammenlignes med budsjettpostene)	Ingen påløpte kostnader
Overføringsverdi for andre? (hva kan andre lære av prosjektet)	Måsøy kan ha stor verdi av å lære av andre kommuner som har hatt suksess med liknende tiltak.
Vil prosjektet videreføres i kommunen etter prosjektperioden er over?	Dette vil inngå i arbeidet i.f.b.m. Kompetanseheving og det digitale klasserommet (se «Språkopplæring»)

<i>Område</i>	<i>Beskrivelse</i>
Prosjektnavn	Informasjonsfilm om Måsøy
Mål, og delmål med prosjektet	Fremme Måsøy Kommune som et attraktivt sted å bosette seg og drive næring.
Målgruppe for prosjektet	Potensielle tilflyttere til kommunen
Oppsummering av aktivitetene i prosjektet	I samarbeid med Måsøy i Vekst produseres det en informasjonsfilm for å tiltrekke folk til kommunen. Budsjett var totalt på 100.000 og kostnadene deles 50/50 mellom MiV og Bolyst. Filmen lages i to versjoner, med norsk og engelsk voiceover. Produseres av Reklamehuset AS i Hammerfest. Den ferdige filmen vil brukes i promoteringsarbeidet av kommunen overfor potensielle tilflyttere, og vil legges ut på kommunens websider, viimasoy.no og sosiale medier.
Vurdering av fremdrift i prosjektet	Reklamehuset i Hammerfest fikk oppdraget og har hatt ansvaret for utføring og framdrift av prosjektet, med veiledning og bistand fra prosjektledere i Bolyst og Måsøy i Vekst. Fremdriften har vært god og filmen skulle etter planen leveres over sommeren 2015, men grunnet noe ekstra filming har leveranse utsatt til november 2015.
Hvilken grad har prosjektet oppnådd mål- og delmål?	Straks filmen er levert vil kommunen ha et nyttig verktøy for å fremme kommunen som et attraktivt sted å bo. Effekten og måloppnåelsen på bakgrunn av dette er avhengig av hvordan filmen brukes og hvilket nedslagsfelt den får, og er for tidlig å vurdere ved utgang av prosjektperioden.
Regnskap (satt opp slik at det kan sammenlignes med budsjettpostene)	Budsjett: 50.000 Regnskap: 49.433
Overføringsverdi for andre? (hva kan andre lære av prosjektet)	Flere kommuner har skapt lignende filmer med stort hell, noe blant annet Måsøy lot seg inspirere av. Dersom mottakelsen blir bra vil dette også med hell kunne overføres til andre.
Vil prosjektet videreføres i kommunen etter prosjektperioden er over?	Kommunen vil fortsette å bruke filmen aktivt i arbeidet med å fremme kommunen som et attraktivt sted å bo etter at prosjektet ferdigstilles.

Sluttrapport Bolyst-Nord, Vest-Finnmark regionråd
Hasvik, Kvalsund, Loppa, Måsøy og Nordkapp kommuner

<i>Område</i>	<i>Beskrivelse</i>
Prosjektnavn	Lokal prosjektgruppe
Mål, og delmål med prosjektet	Overse og veilede i de ulike delprosjektene
Målgruppe for prosjektet	Måsøy kommune
Oppsummering av aktivitetene i prosjektet	En lokal styringsgruppe med representanter fra kommunen og lokalt næringsliv ble opprettet. Det har vært gjennomført flere møter i løpet av prosjektperioden, der fremdriften i delprosjektene har blitt presentert og videre fremdrift diskutert. I november 2015 ble det gjennomført Bolystkonferanse i Honningsvåg. Her var prosjektleder, ordfører, rådmann, en representant fra det lokale Nav kontoret, og to representanter fra lokalt næringsliv tilstede.
Vurdering av fremdrift i prosjektet	På de lokale møtene opplevde man deltakelsen fra næringslivsrepresentantene ble etter hvert såpass lav at man fokuserte på møter med representanter fra kommunen. Planlegging og gjennomføring av Bolystkonferansen hadde god fremdrift.
Hvilken grad har prosjektet oppnådd mål- og delmål?	Prosjektgruppen overså prosjektet og veiledet prosjektleder i de ulike fasene, så målet har vært oppnådd.
Regnskap (satt opp slik at det kan sammenlignes med budsjettpostene)	Budsjett: 64.000 Regnskap: 33.654 Det ble budsjettet med møtegodtgjørelse for prosjektgruppemøtene men ettersom møtene har hatt noe mindre deltakelse fra lokalt næringsliv enn antatt og dette ikke blitt innkrevd, så har kostnadene blitt lavere enn budsjettet.
Overføringsverdi for andre? (hva kan andre lære av prosjektet)	Lokal styringsgruppe er viktig for prosjektet, både med tanke på veiledning overfor prosjektleder og forankring av prosjektet hos kommune og lokalt næringsliv.
Vil prosjektet videreføres i kommunen etter prosjektperioden er over?	Prosjektgruppen blir oppløst i sammenheng med at prosjektet avsluttes, men representanter fra kommune og lokalt næringsliv vil involveres i det videre arbeidet ved behov.

<i>Område</i>	<i>Beskrivelse</i>
Prosjektnavn	Lokal prosjektledelse
Mål, og delmål med prosjektet	Lede de lokale prosjektene i Måsøy.
Målgruppe for prosjektet	Måsøy kommune
Oppsummering av aktivitetene i prosjektet	Malin Wulvik begynte i rollen som prosjektleder inntil hun gikk over i en ny stilling i kommunen i 2014. Daværende ordfører Anne Karin Olli overtok da ansvaret for prosjektet, og det ble bestemt at ny prosjektleder skulle ansetes i 50 % stilling.

Sluttrapport Bolyst-Nord, Vest-Finnmark regionråd
Hasvik, Kvalsund, Loppa, Måsøy og Nordkapp kommuner

	Haakon Hals ble ansatt som prosjektleder i juni 2014.
Vurdering av fremdrift i prosjektet	Frem til sommeren 2014 var lite gjort i prosjektet, da det hadde lidd under uklare roller og mangel på eierskap og prioritering lokalt. Etter at lokal prosjektleder ble ansatt og tok tak i de ulike delprosjektene har fremdriften vært god.
Hvilken grad har prosjektet oppnådd mål- og delmål?	De lokale prosjektene har blitt ledet med god fremdrift, og de fleste av målene og delmål er oppnådd.
Regnskap (satt opp slik at det kan sammenlignes med budsjettpostene)	Budsjett: 652.800 Regnskap: 526.607 Ettersom lokal prosjektleder først ble ansatt i juni 2014, var kostnadene lave frem til dette og budsjettet vurdert for høyt.
Overføringsverdi for andre? (hva kan andre lære av prosjektet)	Den viktigste lærdommen på dette punktet er at lokalt eierskap, tydelig ansvarsfordeling og forankring er kritisk for fremdrift og gjennomføring av prosjekter.
Vil prosjektet videreføres i kommunen etter prosjektperioden er over?	Prosjektet i sin helhet avsluttes, og det vil ikke være ansatt en dedikert prosjektleder med ansvar for integrering i kommunen, men flere av de ulike delprosjektene vil videreføres under ulike ansvarsområder, som beskrevet over.

Oppsummert sluttrapport Nordkapp kommune

<i>Område</i>	<i>Beskrivelse</i>
Prosjektnavn	1. Administrasjon og lokal prosjektledelse
Mål, og delmål med prosjektet	Gjennomføre plan som forutsatt i prosjektperioden
Målgruppe for prosjektet	
Oppsummering av aktivitetene i prosjektet	Lokal prosjektleder sluttet i kommunen 1. august 2015. Inngikk en avtale med Nordkapp kommune at hun skulle ferdigstille rapporten og levere en oversikt over regnskapet innen 1.12.15. Ulike tiltak i prosjektet skulle gjøres etter avtale med de ulike aktørene.
Vurdering av fremdrift i prosjektet	Se tiltak 2

<i>Område</i>	<i>Beskrivelse</i>
Prosjektnavn	2. Lokal prosjektgruppe
Mål, og delmål med prosjektet	Møter, gjennomgang, pådrivere i prosjektet
Målgruppe for prosjektet	

Sluttrapport Bolyst-Nord, Vest-Finnmark regionråd
Hasvik, Kvalsund, Loppa, Måsøy og Nordkapp kommuner

Oppsummering av aktivitetene i prosjektet	Den lokale prosjektgruppen har fungert med varierende oppmøte. Alt etter hvilke tiltak vi har satt på agendaen. Jeg kom inn som prosjektleder i februar 2013. Da var prosjektgruppa dannet og de hadde hatt noen møter. Selve prosjektet var ikke kommet skikkelig i gang – virker som om det var tilfellet også i de andre kommunene som var med i hovedprosjektet. Men vi startet jobbinga og fikk raskt på plass noen tiltak – det var skikkelig driv i den lokale prosjektgruppa. Det var også fint driv i styringsgruppa av prosjektet – ordførere og lokale prosjektledere møttes ”jevnlig”, og dette ga mer motivasjon til å drive lokalt. Det er viktig i store prosjekt å forankre arbeidet på øverste nivå i kommunen. I dette tilfellet var det ordførere i de 5 kommunene som var styringsgruppe. Det siste året i prosjektet har det vært litt mer tilfeldig hvor mange ganger vi har møttes – da snakker jeg om tiden fram til 1. august 2015. Føler at hovedfokus har vært på konferansen og ikke nødvendigvis på de ulike tiltakene i prosjektet. Her spiller nok min dalende innsats i prosjektet inn. Det har vært problematisk å motivere de andre deltakerne i den lokale prosjektgruppen tilstrekkelig. De ulike tiltakene har vært mer eller mindre overlatt til seg selv. Vi har nok ikke vært flink nok heller den siste tiden til å videreutvikle den overordna styringen av prosjektet. Har blitt litt tilfeldig tenker jeg. Her er det også viktig å spille inn at noen kommuner – blant annet Nordkapp – har hatt prosjektledere som har hatt dette som arbeidsoppgave utover sin 100 % stilling. Det hadde nok vært mer tilfredsstillende dersom vi hadde en person inne i en viss prosent stilling. Det var ikke noen føringer fra hovedprosjektet som hindret oss i å organisere dette på ulike måter. Nordkapp kommune hadde lagt dette til stabssjefstillingen. I ettertid kan man se at det ikke var så smart. Det ble i overkant mange oppgaver lagt til den personen som skulle inneha stabssjefstillingen. For at et så stort og viktig prosjekt skal bli best mulig, må man ha tid til å holde på med det og videreutvikle det til noe skikkelig. I den lokale prosjektgruppen ble det tidlig uttrykt ønske om å satse på tiltak som ville ha en verdi utover selve prosjektperioden – da rettet mot arbeidsinnvandrere som kommer til Nordkapp kommune. Vi hadde ikke så stort fokus på såkalte happeninger der det var en kun en dag med aktivitet. Men det var et valg vi tok. Det ble satt i gang et kartleggingsarbeid blant ansatte fra ulike land i flere av bedriftene som har utenlandske arbeidstakere. Dette ga da fort et grunnlag for å peke ut at språkkurs var en aktivitet vi måtte satse på. Da vi så på budsjettet for språkkurs, var det lagt inn 25 000 kr for det første året.
Vurdering av fremdrift i prosjektet	
Hvilken grad har prosjektet oppnådd mål- og delmål?	Se kommentarer i oppsummeringen
Regnskap (satt opp slik at det kan sammenlignes med budsjettpostene)	Levert eget skjema med regnskap

Sluttrapport Bolyst-Nord, Vest-Finnmark regionråd
Hasvik, Kvalsund, Loppa, Måsøy og Nordkapp kommuner

<i>Område</i>	<i>Beskrivelse</i>
Prosjektnavn	3. Mottakdisk
Mål, og delmål med prosjektet	Etablering av mottakdisk på folkebiblioteket
Målgruppe for prosjektet	Arbeidsinnvandrere og andre med ikke norsk bakgrunn
Oppsummering av aktivitetene i prosjektet	Mottakskontor er et av hovedtiltakene i den opprinnelige prosjektbeskrivelsen. Vi hadde det inne som et ønska tiltak det første året og delvis ut i det andre året. Da vi så at dette var lite realistisk å få til i vår kommune ut fra at de andre rammene i kommunen ikke var sammenfallende med dette, ble dette gjort til et mindre tiltak. En mottakdisk etableres i tilknytning til folkebiblioteket. Innflyttere som kommer fra andre land trenger opplysninger og bistand når de ankommer. Biblioteket skal gjøre informasjonsmengden lett tilgjengelig og bistå innflyttere i oppstartsfasen. Her er det kjøpt inn pc og biblioteksjefen har lagt forholdene til rette for arbeidsinnvandrere og andre slik at de kan gjøre seg kjent med kommunen. Man kan si at det opprinnelige forslaget om å etablere mottakskontor ikke er fullført etter intensjonen i hovedprosjektet. Men slik jeg ser det er det ingen katastrofe i og med at alternative tiltak er etablert nettopp for å sikre at alle får tilfredsstillende informasjon og hjelp når de kommer til vår kommune. Et annet vellykka tiltak som også retter seg mot informasjonsbiten er vårt velkomsthfte. Sier mer om det under tiltaket "Velkomsthftet"
Regnskap (satt opp slik at det kan sammenlignes med budsjettpostene)	Leverte eget skjema med regnskap

<i>Område</i>	<i>Beskrivelse</i>
Prosjektnavn	4. Etablererkurs for innvandrere
Mål, og delmål med prosjektet	Gi personer med utenlandsk bakgrunn en enkel og kortfattet innføring i hvordan man etablerer og driver egen forretningsmessig virksomhet i Norge, og hvilke lover som gjelder.
Målgruppe for prosjektet	Arbeidsinnvandrere
Oppsummering av aktivitetene i prosjektet	Kommunene i Finnmark har de siste årene fått mange innflyttere med utenlandsk bakgrunn. Ulike nasjonaliteter kan besitte høy kompetanse og et ønske om å etablere egen virksomhet i Norge. Mange av disse mangler elementære kunnskaper om forretningsdrift i deres nye land. En forutsetning for deltakelse på dette kurset er at de behersker norsk. Høsten 2014 ble det arrangert et etablererkurs for innvandrere i Nordkapp. Intensjonen med kurset er å gi personer med utenlandsk bakgrunn en enkel og kortfattet innføring i hvordan man etablerer og driver egen forretningsmessig virksomhet i Norge, og hvilke lover og regler som gjelder. Nytt kurs skal arrangeres høsten 2015.

Sluttrapport Bolyst-Nord, Vest-Finnmark regionråd
Hasvik, Kvalsund, Loppa, Måsøy og Nordkapp kommuner

	Det vil bli sendt ut invitasjon til de andre bolyst-kommunene i Vest-Finnmark. (Kanskje en ide å se østover til Mehamn, Gamvik og Lebesby?) Etter dette kurset i 2014 ble det blant annet etablert en ny grafisk design bedrift av en arbeidsinnvandrere. Dette er positive bidrag til Nordkappsamfunnet!! Dette tenker jeg er et viktig tiltak – det kan gi arbeidsplasser og dermed ringvirkninger både for den enkelte arbeidsinnvandrere, men også til vår kommune. Da er man også på god vei til skikkelig integrering. Det er et av hovedmålene med Bolyst-prosjektet!
--	---

<i>Område</i>	<i>Beskrivelse</i>
Prosjektnavn	5. Språkopplæring – norskkurs for innvandrere
Mål, og delmål med prosjektet	Språkopplæring for arbeidsinnvandrere
Målgruppe for prosjektet	Arbeidsinnvandrere
Oppsummering av aktivitetene i prosjektet	Språkopplæring - norskkurs for innvandrere En av de viktigste forutsetningene for integrering er at man behersker norsk. Målet var å gi språkopplæring til alle voksne nyinnflyttere. Dersom det måtte prioriteres, ville de som var avhengig av språk i arbeidssammenheng prioriteres. Tilbudet gis ikke til de som har rettigheter/plikt i forhold til norskopplæring. De deltar på annen norskopplæring. I Nordkapp kommune er det gjennomført 3 språkkurs med til sammen 56 deltakere. Ett høsten 2013, ett i februar/mars 2014 og ett videregående kurs høsten 2014. Det ble lagt til rette for generell norskopplæring med oppfølging. Deltakerne tok ikke en norsktest i etterkant av kurset, men tilbakemeldingene fra dem var entydig positive. Tilbakemeldinger vi fikk fra både deltakere og arbeidsgivere, var at kursdeltakerne hadde lært seg en god del norsk. Flere av dem ønsket et kurs for videregående – og det ble iverksatt høsten 2014. Det har vist seg at det absolutt er et behov for å satse på denne typen norskopplæring. Har ikke fått lagt til rette for kurs i 2015 – dette med bakgrunn i manglende påmelding til kurs i august/september 2015. Kan ha sammenheng med at ansatte i fiskeindustrien ikke var på øya, eller at turistsesongen ikke var helt ferdig. Men vi var avhengig av lærer til dette kurset, og vedkommende kunne ikke etter denne perioden. Språkkurs må legges inn i en lærers årsverk dersom det skal bli kontinuitet i planen for opplæringen. Interessen for å ha et kurs nr.2 for de som tok kurs i vår, var ikke på topp. Har fått noen henvendelser om kurs etter at vi avlyste. Vi har i prosjektperioden gjennomført kursene uten noen egenandel. Dette bør vurderes når prosjektperioden er over. Det kan være at bedrifter er villige til å legge inn en andel pr. ansatte som gjennomfører språkkurset. Med den økonomiske situasjonen mange kommuner er i, vil det kanskje være urealistisk at dette arbeidet skal fullfinansieres av kommunen. Det er helt klart et behov for

Sluttrapport Bolyst-Nord, Vest-Finnmark regionråd
Hasvik, Kvalsund, Loppa, Måsøy og Nordkapp kommuner

	språkopplæring for mange ikke norsktalende arbeidsinnvandrere/tilflyttere etc. som verken har rett eller plikt til å lære seg norsk. Det er også et godt integreringstiltak i mange sammenhenger! Mange har barn som går i norsk barnehage og grunnskole og skal lære seg norsk. Da kan det være greit at foreldrene forstår hva som foregår i barnehagen og på skolen. Selv om all forskning sier at barna skal snakke sitt morsmål hjemme. De skal være trygg i sitt morsmål – da viser forskning at de lærer norsk bedre. Her er det snakk om begrepsopplæring etc. etc.
Regnskap (satt opp slik at det kan sammenlignes med budsjettpostene)	Levert eget skjema

<i>Område</i>	<i>Beskrivelse</i>
Prosjektnavn	6. Velkomsthefte
Mål, og delmål med prosjektet	Utvikle et velkomsthefte
Målgruppe for prosjektet	Utenlandske arbeidstakere
Oppsummering av aktivitetene i prosjektet	Nye innbyggere skal føle seg velkommen i vertskommunen og det skal utvikles en «håndbok» for utenlandske arbeidstakere som skal inneholde oppdatert og relevant informasjon om deres nye bokommune. Tema som kultur- og friluftsliv, tilgang på bolig, skole- og barnehage, arbeidskultur, kontaktinformasjon til offentlige etater vil blant annet være med her. Det inneholder også informasjonsmateriale som inneholder praktisk og nyttig informasjon om de formelle prosedyrene ved ansettelse av utenlandsk arbeidskraft. Heftet er ferdig utarbeidet i et format som prosjektgruppa er fornøyd med. Velkomstheftet er trykket på polsk, engelsk, russisk og norsk. Meget bra produkt. Arbeidet med hele heftet har tatt lenger tid enn oppsatt. Det skyldes blant annet at vi har lagt mye arbeidet i utformingen av velkomstheftet. Hva skulle være med og hvordan utforme det slik at det ble et produkt som vi med stolthet kunne møte arbeidsinnvandrerne med. Det skulle symbolisere hvilken kommune de er kommet til! Hva som er hovednæringene? Hva vi tenker at de har behov for å vite noe om. Vi tenker at vi har fått utarbeidet et meget bra velkomsthefte som vi kan bruke over tid. Det må ikke "totalrenoveres" hvert år. Enkle justeringer er nok i og med at det er mange generelle opplysninger i heftet.
Regnskap (satt opp slik at det kan sammenlignes med budsjettpostene)	Levert eget skjema

<i>Område</i>	<i>Beskrivelse</i>
Prosjektnavn	7. Familietiltak

Sluttrapport Bolyst-Nord, Vest-Finnmark regionråd
Hasvik, Kvalsund, Loppa, Måsøy og Nordkapp kommuner

Mål, og delmål med prosjektet	Inkludering i lag, foreninger og fritidstilbud
Målgruppe for prosjektet	Arbeidsinnvandrere og barn
Oppsummering av aktivitetene i prosjektet	Deler av dette tiltaket er gjennomført. Gjennom integrering i sosiale og fysiske aktiviteter ønsker vi å inkludere arbeidsinnvandrerne i lokalsamfunnet raskt, gi dem en meningsfull fritid og et lokalt sosialt nettverk 1. Bolysthelg 29.5 – 1.6.15. Starter med en sammenkomst fredag kveld der ulike lag og foreninger presenterer sine aktiviteter denne helgen. Det arrangeres ulike aktiviteter rundt omkring fredag og lørdag. 2. Tur med barnas turlag til Skipsfjorden med fortellerstund (felles bussavgang) 3. Turlaget tur til Kirkeporten med historieforteller. (Felles bussavgang) Alle tiltakene vil bidra til at arbeidsinnvandrere blir gjort kjent med Nordkapp kommunes historie. Integreringstanken står også sentral her. Dette ble ikke gjennomført som planlagt da de store foreningene ikke hadde kapasitet til dette i vår. Oppstarten i de ulike foreningene om høsten er alltid travel. Nordkapp turlag gjennomførte sin del av det planlagte opplegget. De er meget dyktige i å få med seg ulike deler av befolkningen på tur i nærmiljøet. Dette er absolutt en forening som tar seg av "alle". Den største idrettsforeningen vi har i kommunen er også på tilbudssiden når det gjelder tilbud/aktiviteter til alle barn og ungdom. Noen egne integreringstiltak har de ikke gjennomført i prosjektperioden i regi av Bolyst-prosjektet.

<i>Område</i>	<i>Beskrivelse</i>
Prosjektnavn	8. Aktiv sommer
Mål, og delmål med prosjektet	Fremme positive sommeropplevelser for barn og ungdom i fellesskap med andre, der lek, naturopplevelser, miljøbevissthet, lokalhistorie, kultur, fysisk aktivitet og praktisk læring er de viktigste elementene i tiltaket
Målgruppe for prosjektet	Barn og ungdom fra ulike kulturer og med ulike forutsetninger
Oppsummering av aktivitetene i prosjektet	Prosjektet har som mål å fremme positive sommeropplevelser for barn og ungdom i fellesskap med andre der lek, naturopplevelser, miljøbevissthet, lokalhistorie, kultur, fysisk aktivitet og praktisk læring er de viktigste elementene i tiltaket. Tiltaket ble ikke gjennomført da finansiering fra de ulike parter ble så forsinket. Det resulterte i at de ikke klarte å få organiseringen på plass innen tidsfristen. Man satser på at tiltaket kommer i gang igjen sommeren 2016. Dette er et tiltak som i veldig høy grad inkluderer alle barn og fra alle samfunnslag og nasjonaliteter. Synd at vi ikke kunne sette av noen kroner til prosjektet i 2016! Slike prosjekt har en verdi utover noen prosjektår. Tenk på alle barna av arbeidsinnvandrere som ikke får noen tilbud om sommeren – det er da foreldrene gjerne jobber innen reiseliv og turisme i vår kommune.

Sluttrapport Bolyst-Nord, Vest-Finnmark regionråd
Hasvik, Kvalsund, Loppa, Måsøy og Nordkapp kommuner

<i>Område</i>	<i>Beskrivelse</i>
Prosjektnavn	Litteratur/språkkafè
Mål, og delmål med prosjektet	Arbeidsinnvandrere skal bli kjent med bruken av biblioteket. Arbeidsinnvandrere skal bli kjent med lokal og nasjonal litteratur og kultur.
Målgruppe for prosjektet	Arbeidsinnvandrere
Oppsummering av aktivitetene i prosjektet	Våren 2015 ble det en tirsdag i måneden arrangert ulike treff på biblioteket for arbeidsinnvandrere. Her skulle de bli kjent med bruken av biblioteket, bli kjent med lokal og nasjonal litteratur og kultur. Det var varierende oppmøte på disse tirsdagene. Dette selv om vi annonserte i avis, lokalradio, på facebook etc. Vi prøvde også å invitere flyktninger slik at det ble flere med utenlandsk bakgrunn. Dette opplegget med flyktninger fortsetter nå i høst. Det er også faste strikkekvelder på biblioteket der alle er inviterte. Få arbeidsinnvandrere deltar på dette.

<i>Område</i>	<i>Beskrivelse</i>
Prosjektnavn	10. Internasjonal kafé
Mål, og delmål med prosjektet	Bli kjent med ulike mattradisjoner koblet mot målsettingen i mat og helse for 9. trinnet. Ta i bruk kunnskap fra arbeidsinnvandrere samt vise innvandrere noe av mattradisjonene fra Nordkapp og Norge
Målgruppe for prosjektet	Mennesker fra ulike kulturer
Oppsummering av aktivitetene i prosjektet	Internasjonal kafé skulle bidra til at elevene skulle bli kjent med mattradisjoner koblet mot målsettingen i mat og helse for 9. trinnet. Ta i bruk kunnskap fra arbeidsinnvandrere samt vise innvandrere noe av mattradisjonene fra Nordkapp og Norge. Tiltaket ble ikke gjennomført. Dette da foreldrene til 9.trinnet ikke hadde kapasitet til å gjennomføre dette. Og da den ene ildsjelen flyttet fra Nordkapp, falt det hele. Ideen er veldig god, og man kunne kanskje se for seg at en klasse på videregående kunne ta seg av det – for eksempel en elevbedrift. Men der er det ikke laget en avtale, så da må dette tiltaket gå ut.